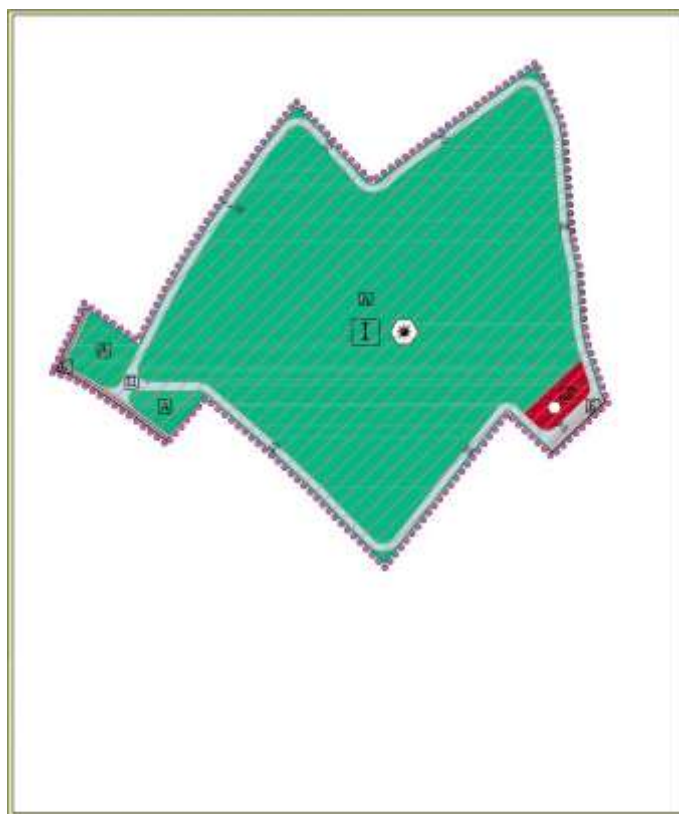

ОПШТИНА МЕРОШИНА

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
„СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ, ОПШТИНА
МЕРОШИНА**

Крагујевац, јануар 2023. године

ECOlogica URBO DOO

Крагујевац
Саве Ковачевића 1

Тел: +381 (0) 34 331 332
Фах: +381 (0) 34 337 237
е-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	JUGO SOLARNA ENERGIJA DOO MEROŠINA	
--	---	--

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1	
ДИРЕКТОР	Евица Рајић директор	

РАДНИ ТИМ	Евица Рајић, дипл. еколог	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Светлана Ђоковић, дипл. еколог	
	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл. еколог	

Садржај:

УВОД	16
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ, ОПШТИНА МЕРОШИНА	19
1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, Општина Меровина	21
1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, Општина Меровина	24
1.1.2. Постојећа и планирана намена површина	26
1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност	27
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ НА ПЛАНА	32
1.2.1. Природне карактеристике подручја	32
1.2.2. Приказ стања животне средине	36
1.3. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ И ПЛАНИРАНОГ СТАЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ	40
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	40
1.3.2. Комунална инфраструктура	40
1.3.3. Електроенергетска инфраструктура	41
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура	41
1.3.5. Зелене површине	41
1.4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЗОНАМА ГДЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДЕ ИЗЛОЖЕНА ЗНАЧАЈНИМ УТИЦАЈИМА ..	43
1.5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ, ОПШТИНА МЕРОШИНА	44
1.6. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ, ОПШТИНА МЕРОШИНА	45
1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, Општина Меровина	45
1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, Општина Меровина	45
1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине	46
1.7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА	49
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	50
2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја	50
2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја	51
2.3. Избор индикатора	51
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	55
3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана	55
3.2. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, Општина Меровина	56
3.3. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја	59
3.4. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину	65
3.4.1. Заштита ваздуха	65
3.4.2. Заштита вода	66
3.4.3. Заштита земљишта	67
3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела	69
3.4.5. Заштита културних добара	71
3.4.6. Бука и вибрација	73
3.4.7. Нејонизујуће зрачење	73
3.4.8. Управљање отпадом	74
3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација	76
4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ	81
5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	82

5.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	83
5.2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	84
5.3. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	85
6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	86
6.1. ПРИКАЗ ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ.....	86
6.2. ТЕШКОЋЕ ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	86
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА	87
8.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	88
9.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА.....	89

Република Србија
Општина Мeroшина
Општинска управа
Број: 501-557
Датум: 18.03.2024.године

Општинска управа Општине Мeroшина, на основу чл.21.став 5. и чл.22.став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средин („Сл. гласник Републике Србије" број 135/04, 88/10), чл.136.ЗУП-а („Службени гласник Републике Србије " бр.18/2016), решавајући на основу захтева Службе за послове урбанизма ,за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мeroшина, доноси:

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мeroшина урађен од стране ВееЛ ЛеН Група ДОО Врање, ул. Ђуре Салаја 39, Врање.

Образложење

Општинска управа Општине Мeroшина, Одељење за привреду и комуналне делатности обратила се овом Одељењу са захтевом број: 350-775 за давање сагласности на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мeroшина.

Уз захтев је приложена следећа документација:

1. Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мeroшина урађен од стране „ECologica URBO" д.о.о. из Крагујевца, улица Саве Ковачевића број 1.
2. Извештај о обављеном јавном увиду у нацрт Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мeroшина број : 350-775 од 12.03.2024.год.

Анализом достављене документације оцењено је:

-да је поднети Извештај у складу са критеријумима за оцену извештаја о стратешкој процени који су дати у прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Републике Србије“ бр.135/04,88/10) -да заинтересовани органи и организације и јавност нису имали примедбе на садржину Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Меровина.

Разматрајући напред наведене чињенице решено је као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се уложити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Доставити:

-подносиоцу захтева

-архиви

Начелник,

Данијела Николић

D. Nikolic

У складу са Чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовану мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог
Марин Рајић, дипл. инж. Електротехнике
Марија Бабић, мастер биолог-еколог
Светлана Ђоковић, дипл. еколог
Звездана Новаковић, мастер инж. технологије
Невена Зубић, мастер хемичар
Анђела Васиљевић, дип. еколог

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, поштују одредбе Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10), Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Сл. лист града Ниш“, бр. 67/23), а Чланом 8. Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, и на основу Решења Општинска управа општине Мeroшина бр. 501-533 од 24.04.2023. године године, дефинисана је обавеза израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Крагујевац, новембар 2023. године

ECOlogica URBO DOO

Директор:
Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

- Уписани капитал
  - Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.
- Уплаћен-унет капитал
  - Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал
Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал
Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник
Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету
Овлашћења у унутрашњем промету неограничена
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

5000188041265

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEЋЕ ЗА PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

**PREDUZEЋЕ ЗА PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC**

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 449/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ
Београд
Мироslав Магдол

 8000074754368	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредно регистро
--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Скраћено пословно име

ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина

КРАГУЈЕВАЦ

Место

КРАГУЈЕВАЦ

Улица

САВЕ КОВАЧЕВИЋА

Број и слово

1

Спрат, број стана и слово

/ /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта

office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања

9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности

7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

Порески Идентификациони Број (ПИБ)	104733275
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачуни	160-0000000451212-75 360-0000000010011-37 220-0000000064888-10 160-0000000536986-94 160-0053900024920-76 370-0000000023759-53
Подаци о статусу / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута <input type="text"/>
	Датум важећег оснивачког акта <input type="text"/>

Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Евица <input type="text"/> Презиме Рајић <input type="text"/>
ЈМБГ	2610958787413 <input type="text"/>
Функција	Директор <input type="text"/>
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом <input type="text"/>

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	Евица Рајић <input type="text"/>
ЈМБГ	2610958787413 <input type="text"/>
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	<input type="text"/>
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006 <input type="text"/>
Удео	износ(%) 100,000000000000 <input type="text"/>

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Мисадин Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

У складу са Одлуком о изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Сл. лист града Ниш“, бр. 67/23), приступило се изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина. Чланом 8. Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, а на основу Решења бр. 501-533 од 24.04.2023. године., Општинска управа општине Мeroшина, приступило изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, на територији општине Мeroшина и непосредно окружење са потенцијално осетљивим рецепторима животне средине на које План може утицати.

Стратешка процена утицаја на животну средину (SEA – Strategic Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора, предмета еколошке анализе, са свим осетљивим рецепторима животне и друштвене средине, који већ трпе или могу трпети утицаје и потенцијалне последице постојеће и планиране намене:

- у поступку припреме планског документа и доношења Одлуке о изради Плана детаљне регулације;
- у току раног јавног увида и упознавања јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле планског документа;
- у фази разматрања СПУ (Извештаја о СПУ) и Извештаја заинтересованих страна и заинтересоване јавности о СПУ;
- у фази усвајања Плана којим се планира уређење простора уз планирање, примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне и друштвене средине, односно интегралне заштите простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор еколошки најприхватљивијег, са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин. Кроз процес стратешке процене утицаја, све планским документом планиране намене, садржаји и активности, се критички разматрају са становишта утицаја на животну и друштвену средину, након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа, под дефинисаним и прописаним условима, или се одустаје од планираних намена, пројеката и активности. Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних страна и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природних вредности простора.

Поступак процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину”. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог

развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева), при изради Плана;
- интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину за изградњу „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалог утицаја Плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране и уређење површина, при постојећим ограничењима и утицајима на природу, животну и друштвену средину;
- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за изградњу „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу;

- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране и уређење површина на природу, животну и друштвену средину;
- еколошку валоризацију подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене, односно изградња „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу.

1.0. Полазне основе Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне средине и одрживог коришћења простора;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, предео и пејзаж, локално становништво и зоне становања, односно све заступљене осетљиве рецепторе;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању природне и животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја на животну средину средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- дефинисање мера еколошке компензације;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату

Плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);

- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине и остваривања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина. Израда СПУ планског документа обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја**, односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности**, што представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћење земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије и Извештаја о СПУ ППР („Сл. гласник РС”, бр. 88/10), Регионалног просторног плана за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског округа („Сл. гласник РС”, бр. 1/13) и Просторног плана општине Мерошина 2024. и Измене и допуне просторног плана општине Мерошина 2024. („Сл. лист града Ниша”, бр. 78/12, 17/15 и 56/16) као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације битне планске документације, ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходавање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина на животну средину;
- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС”, бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина („Сл. лист града Ниш”, бр. 67/23).

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског округа („Сл. гласник РС”, бр. 1/13);
- Просторни план општине Меровина 2024. и Измене и допуне просторног плана општине Меровина 2024. („Сл. лист града Ниша”, број 78/12, 17/15 и 56/16).

Просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Сл. гласник РС”, бр. 101/15);
- Национална стратегије одрживог развоја („Сл. гласник РС”, бр. 57/08);
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године („Сл. гласник РС”, бр. 12/22).

Остала коришћена документација, услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:
  - Услови бр. Н/4-397 Од 04.09.2023. године., ЈУГОРОСГАЗ, Предузеће за изградњу гасоводних система, транспорт и промет природног гаса;
  - Услови за потребе израде Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, бр. 130-00-UTD-003-1135/2023-002 од 23.08.2023. године., Акционарско друштво „Електромрежа Србије“, Београд;
  - Услови за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ на територији општине Меровина, бр. Д. 10.20.-363778/2-2023 од 13.11.2023.године., Електродистрибуција Србије, Огранак Електродистрибуција Прокупље;
  - Решење 03 бр. 021-3050/4 од 09.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
  - Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, на територији општине Меровина, бр. 1351/2-02 од 29.08.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;

- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, бр. 217-2994/23-1 од 21.08.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Нишу;
- Обавештење бр. 350-02-02048/2023-11 од 07.09.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Обавештење у вези са израдом Плана детаљне регулације у Мерошини бр. 14503-2 од 07.09.2023. године., Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 350-01-00109/2023-09 од 11.09.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, бр. Д211-358726/2-2023 СЈ од 28.08.2023. године., Телеком Србија.

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи“, бр. 38/09);

- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 117/21);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС“, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 72/23);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 33/16);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС“, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 21/10, 10/13 и 44/18-др. закон);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС“, бр. 70/09);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);

- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);
- Оквирна директива о буци (2002/49/ЕК).

1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина

Садржај Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исп., 64/10–одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13–одлука УС, 50/13–одлука УС, 98/13–одлука УС ,132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23).

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	
1.ОПШТИ ДЕО ПЛАНА	
1.1.	Уводне напомене
1.2.	Правни и плански основ
1.3.	Извод з планова вишег реда
1.4.	Опис постојећег стања и начина коришћења простора
1.5.	Граница Плана и обухват грађевинског подручја
2.ПЛАНСКИ ДЕО	
2.1.	Правила уређења
	2.1.1. Подела простора на урбанистичке целине и зоне
	2.1.2. Намена и начин коришћења земљишта
	2.1.3 Попис парцела и опис локација за јавне површине, саджаје и објекте
	2.1.4. Трасе, коридори и капацитети инфраструктуре и услов за њихово прикључење
	2.1.5. Услови и мере заштите културног и природног наслеђаи остале мере заштите
	2.1.6.. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину
2.2.	Правила грађења
	2.2.1. Правила грађења за површине и остале намене
3.СПРОВЕЋЕЊЕ ПЛАНА	
3.1.	Смернице за спровођење Плана
3.2.	Извор финансирања
4.ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА ПЛАНА	
5.ГРАФИЧКИ ДЕО	
6.ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	

Циљ израде Плана је утврђивање начина коришћења земљишта, утврђивање просторне организације, одређивање правила изградње и уређења простора, стварање планског основа за издвајање земљишта за јавне намене и основ за издавање информације о локацији, локацијских услова и грађевинске дозволе.

План представља основ за решавање имовинских односа. Планом се обезбеђује усаглашавање услова локације са захтевима инвеститора и интересима заштите животне средине.

Визија и циљ Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране, односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

1.1.1.1. Обухват Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина

Границе Плана детаљне регулације обухвата подручје од 4 ха, део катастарске општине Југбогдановац.

Границу обухвата Плана чине следеће **катастарске** парцеле:

- целе катастарске парцеле бр. 373, 374, 377/1, 377/2, 377/3, 377/4, 377/5, 379, 380, 381, 383, 384, 376/2, део катастарске парцеле 1644 (некатегорисани пут) и део катастарске парцеле 370 (некатегорисани пут) КО Југбогдановац.

Предметно подручје граничи се са следећим катастарским парцелама: 372, 375, 361/1, 369/1, 368, 1644 (некатегорисани пут), 382, 278, 392 и 370 КО Југ Богдановац.

Унутар границе обухвата налазе се катастарски издвојени некатегорисани путеви са којих ће бити обезбеђен приступ електрани - на катастарским парцелама 1644 и 370 КО Југбогдановац.

Опис границе Плана

Граница Плана почиње од тачке 1 која се налази на тремеђи 370 (некатегорисни пут), 509 и 510 КО Југбогдановац. Од тачке 1 иде у правцу југоистока, границом катастарске парцеле 373 КО Југбогдановац до тачке 2.

Тачка 2 се налази на тремеђи катастарских парцела 373, 374 и 372 КО Југбогдановац. Од тачке 2 иде у правцу североистока, границом катастарске парцеле 374 КО Југбогдановац до тачке 3.

Тачка 3 налази се на тремеђи катастарских парцела 374, 375 и 372 КО Југбогдановац. Од тачке 3 иде у правцу југоистока границама катастарских парцела 374 и 377/1 КО Југбогдановац до тачке 4.

Тачка 4 налази се на тремеђи катастарских парцела 377/1, 376/1 и 376/2. Од тачке 4 иде у правцу североистока границом катастарске парцеле 376/2 до тачке 5.

Тачка 5 налази се на тремеђи катастарских парцела 376/2, 369/1 и 376/1 КО Југбогдановац. Од тачке 5 иде у правцу југозапада границом катастарских парцела 376/2 и 384 до тачке 6.

Тачка 6 налази се на међи катастарских парцела 422 и 1644. Од тачке 6 иде у правцу југозапада уз границу катастарске парцеле 1644 до тачке 7.

Тачка 7 налази се на међи катастарских парцела 385 и 1644. Од тачке 7 иде у правцу северозапада границом катастарске парцеле 383 до тачке 8.

Тачка 8 налази се на тремеђи катастарских парцела 381, 383 и 382 КО Југбогдановац. Од тачке 8 иде у правцу југозапада границом катастарске парцеле 381 до тачке 9.

Тачка 9 налази се на тремеђи катастарски парцела 381, 382 и 378 КО Југбогдановац. Од тачке 9 иде у правцу северозапада границом катастарских парцела 381, 380, 379, 377/5, 377/4, 377/3, 377/2 и 377/1 до тачке 10.

Тачка 10 налази се на тремеђи катастарских парцела 377/1, 373 и 378. Од тачке 10 иде у правцу југозапада границом катастарских парцела 373 до тачке 11.

Тачка 11 налази се на међи катастарских парцела 392 и 1644. Од тачке 11 иде у правцу северозапада границом катастарске парцеле 1644 до тачке 12.

Тачка 12 налази се на тремеђи катастарских парцела 1644, 1645 и 499. Од тачке 12 иде у правцу североистока границом катастарске парцеле 370 до тачке 1.

Табела бр. 2. Попис парцела и имаоци права на парцелама у оквиру границе плана

Редни број	Катастарска општина	Катастарска парцела	Површина парцеле у м ²	Имаоци права на парцели
1.	Југ Богдановац	373	2183	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
2.	Југ Богдановац	374	5370	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
3.	Југ Богдановац	376/2	4417	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА

4.	Југ Богдановац	377/1	3375	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
5.	Југ Богдановац	377/2	1958	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
6.	Југ Богдановац	377/3	1732	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
7.	Југ Богдановац	377/4	1620	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
8.	Југ Богдановац	377/5	1609	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
9.	Југ Богдановац	379	3301	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
10.	Југ Богдановац	380	1023	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
11.	Југ Богдановац	381	4300	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
12.	Југ Богдановац	383	4501	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
13.	Југ Богдановац	384	4425	ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА
14.	Југ Богдановац	370-део	103	ОПШТИНА МЕРОШИНА
15.	Југ Богдановац	1644- део	203	ОПШТИНА МЕРОШИНА

1.1.2. Постојећа и планирана намена површина

1.1.2.1. Постојећа намена површина

Парцеле на којима ће се градити соларна електрана су према намени пољопривредно земљиште и окружене су парцелама које су пољопривредно земљиште. Налазе се ван грађевинског подручја насељеног места Југбогдановац.

Постојећа намена подручја је:

- пољопривредно земљиште и;
- некатегорисани путеви.

Од јавних објеката на подручју плана постоје два некатегорисана пута на катастарским парцелама 1644 КО Југбогдановац и 370 КО Југбогдановац.

Предметна локација не налази се у зони заштите било које врсте.

Табела бр. 3. Постојећа намена површина и процентуална заступљеност

Постојећа намена	Површина (м ²)	Процентуална заступљеност (%)
Пољопривредно земљиште	39360	97.72
Некатегорисани путеви	919	2.28
УКУПНО	40279	100

1.1.2.2. Планирана намена површина

Подручје Плана се дели на :

- целину – **I (ознака целине соларне електране)**
  - зона – **A** (површине и објекти у функцији производње енергије)
  - зона – **B** (јавни пут)
  - зона – **C** (интерна саобраћајница)
  - зона – **D** (површине и објекти у функцији енергетске делатности)

Табела бр. 4. Планиране намене површина и процентуална заступљеност

Планирана намена	Површина (м ²)	Процентуална заступљеност (%)
------------------	-------------------------------	----------------------------------

Површине и објекти у функцији производње енергије	36006	89.40
Површине и објекти у функцији енергетске делатности	643	1.59
Интерна саобраћајница	3102	7.70
Јавни пут	528	1.31
УКУПНО	40279	100

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

Планирана одобрена снага електране је 4000 kW.

1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског округа („Сл. гласник РС”, бр. 1/13);
- Просторни план општине Мерошина 2024. и Измене и допуне просторног плана општине Мерошина 2024. („Сл. лист града Ниша”, број 78/12, 17/15 и 56/16).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеви ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као битни циљеви за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);

- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (ППРС) у сектору енергетике дефинисани су основни циљеви развоја којима треба да се обезбеди подстицајно деловање на привредни развој Републике Србије, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште енергије. Међу оперативне циљеве уврштено је подстицање већег коришћења обновљивих извора енергије, а у концепцији развоја система енергетике у области ОИЕ предвиђена је изградња објеката обновљивих извора енергије за дистрибуирану производњу електричне енергије, између осталог и соларних електрана. Повећање учешћа енергије добијене из ОИЕ у ППРС се препознаје као подстицајно за смањење зависности енергетског система Републике Србије и производњу домаће енергије, смањење негативних утицаја на животну средину услед коришћења фосилних горива у производњи енергије и сл. У домену коришћења енергије сунца у ППРС се наводи значајан потенцијал Србије у броју сунчаних дана, који је знатно већи него у многим европским земљама. Процењује се да у Републици Србији технички потенцијал за производњу соларне енергије износи око 14% укупног потенцијала ОИЕ, а просечна вредност расположиве корисне енергије зрачења процењена је на око 700 kWh/m².

У Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. са пројекцијама до 2030. године такође је наведен потенцијал енергије сунца који се може користити за производњу топлотне или електричне енергије, са проценом да просечна вредност енергије зрачења износи од око 1.200 до око 1.550 kWh/m²/годишње. Као стратешки приоритет енергетског развоја Републике Србије, Стратегија је као кључне приоритете енергетског развоја Републике Србије - поред енергетске безбедности и развоја тржишта енергије, навела и свеукупну транзицију ка одрживој енергетици, која даље подразумева између осталог и: стварање економских, привредних и финансијских услова за повећање удела енергије из обновљивих извора, као и за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије; стварање институционалних, финансијских и техничких претпоставки за коришћење нових извора енергије; унапређење стања и система заштите животне средине у свим областима енергетских делатности. Према пројекцијама изградње капацитета за производњу електричне енергије коришћењем ОИЕ у Стратегији је удео соларних електрана са око 2 MW у 2015. години и око 200 MW у 2020. години предвиђен на око 300 MW у 2025. години, односно на око 350 MW у 2030. години.

Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског округа („Сл. гласник РС“, бр. 1/13) - У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда, заштиту и очување природе и животне средине. У обновљиве изворе енергије спадају: енергија ветра, енергија сунца, хидроенергија, геотермална енергија и енергија биомасе.

Основни циљ коришћења обновљивих извора енергије је заштита природне средине и рационално коришћење природних енергетских потенцијала који су обновљиви и не загађују животну средину.

Неопходно је повећати учешће енергије произведене из обновљивих извора у односу на енергију произведену из конвенционалних извора енергије. Повећањем производње енергије из обновљивих извора позитивно се утиче на унапређење природне средине, смањује се девастација шума и загађење ваздуха, емисија гасова који изазивају ефекат стаклене баште и смањује се зависност од фосилних горива.

Циљ је оптимално и целовито коришћење свих природних ресурса – хидропотенцијала, енергије сунца и ветра, енергије биомасе. Један од основних циљева је повећање енергетске ефикасности у енергетици применом одговарајућих стандарда, економских инструмената и организационих мера.

Неопходно је урадити студије, техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату просторног плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима, као и грејање пластеника у пољопривреди је један од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца.

Просторни план општине Меровина 2024. („Сл. лист града Ниша“, бр. 78/12, 17/15 и 56/16)

Обновљиви извори енергије

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу ОИЕ чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине и имовинско-правних односа. За све пројекте везане за изградњу обновљивих извора енергије неопходно је, у складу са Листом пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листом пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/08) и другим законима везаним за заштиту животне средине, утврдити да ли постоји потреба за израду Студије о процени утицаја на животну средину.

Локације соларних електрана ће се одредити накнадно, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. Дозвољена је изградња соларних електрана на локацијама у захвату Просторног плана које испуњавају услове у складу са одредбама Просторног плана и закона, осим у зонама заштите простора са режимом заштите I степена, где је изградња забрањена и II степена, где је ограничена.

За потребе изградње објеката ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења (соларних електрана) и постројења за биомасу предвиђена је даља разрада Плановима детаљне регулације. За објекте снаге мање од 1 MW, предвиђена је разрада урбанистичким пројектима.

Критеријуме енергетске ефикасности треба уважити код пројектовања и избора опреме постројења, а касније и приликом коришћења и одржавања свих објеката обновљивих извора енергије.

Соларне електране

Соларне електране представљају могућност производње и коришћења електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца. Изградња соларних електрана је последњих година све популарнија у Србији. Град Врање је повољна локација за инвестирање у соларне електране.

Улагање у соларне електране је исплативо јер ова постројења имају изузетно ниске трошкове одржавања и не траже додатно ангажовање радника, а држава уговара “feed-in” тарифе на период од неколико година, а према Уредби којом се гарантује откуп електричне енергије. По истеку периода одкупа радни век електране не мора престати, откупна цена произведене енергије ће се променити. Улагање у соларну енергију је перспективно-дугорочно, стабилно и сигурно доноси приход.

Просторни распоред, на годишњем нивоу, просечна вредност енергије глобалног зрачења за територију Републике Србије износи око 1550 kWh/m²/годишње за југоисточну Србију.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења на територији општине износи од више од 4.0 до 4.2 kWh/m²/дан (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу), тако да подручје плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

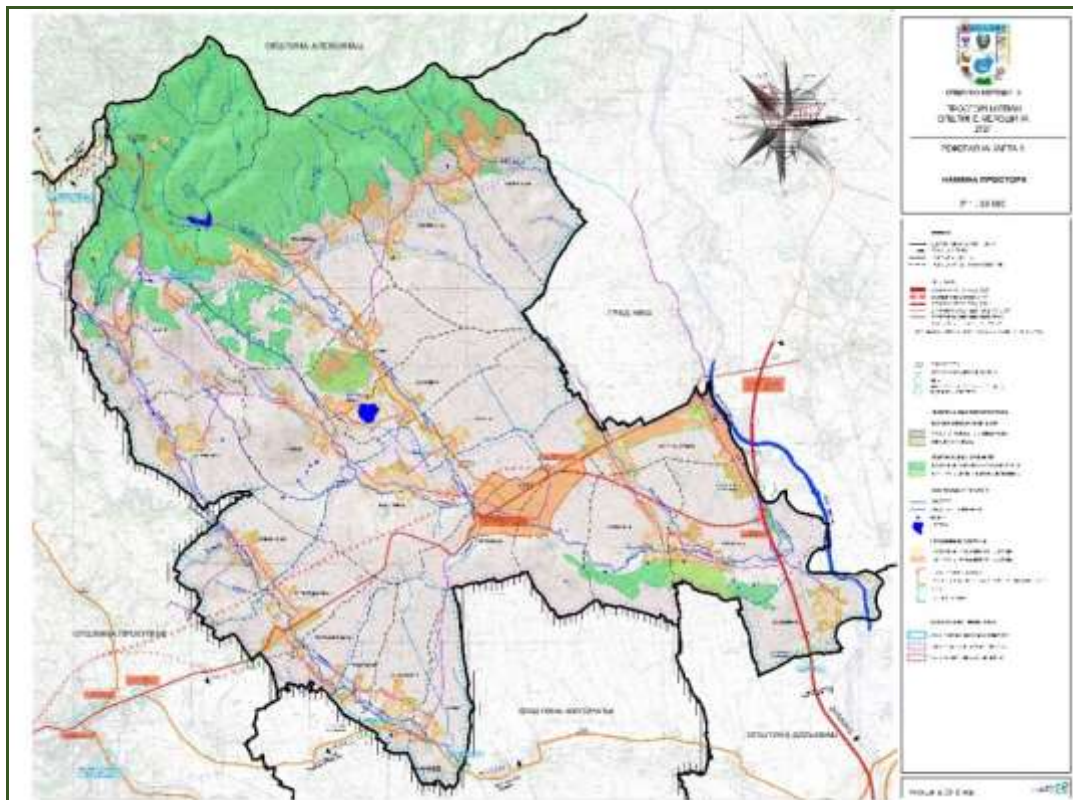
Неопходно је урадити студије, техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије, као и најповољније локације за изградњу у захвату Просторног плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и

индустријским објектима, један је од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца.

У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора.

Неадекватна изолованост стамбених и других објеката, као и лош квалитет грађевинске столарије утичу на велику и неефикасну потрошњу топлотне енергије. Коришћење електричне енергије за загревање објеката представља додатни проблем електроенергетског система и неопходно је радити на обезбеђивању алтернативних извора енергије потрошачима у захвату Просторног плана. Потребно је радити на повећању енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга. Неопходно је обезбедити податке о тренутном стању како би се могло кренути у дефинисање стратегија, решавање проблема и штедњу енергије, а база података би омогућила праћење напретка у свим областима. Неопходно је сагледати потрошњу енергије у свим аспектима на подручју Просторног плана и предузети мере за повећање енергетске ефикасности и мању потрошњу енергената. Као стимуланс, потребно је увести подстицајне мере за индустрију и становништво за примену мера енергетске ефикасности. Све мере енергетске ефикасности морају бити у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Службени гласник РС", бр. 61/11). Поред увођења ових мера, потребно је донети и строже прописе везане за област производње и преноса свих видова енергије. Планира се веће ангажовање на процесу гасификације потрошача у захвату Просторног плана, чиме ће се смањити потрошња фосилних горива, девастација шума и смањити потрошња електричне енергије за грејање.

Уредба о условима за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије и критеријума за оцену испуњености тих услова је донета на Влади Републике Србије септембра 2009. године а у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23) и Законом о влади („Службени гласник РС“, број 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-одлука УС, 72/12, 7/14- одлука УС, 44/14 и 30/18 др. закон) даје могућност локалним самоуправама да одреде потенцијалне локације за соларне електране.

Слика бр. 1: Извод из графичког дела Просторног плана општине Мeroшина 2024 – Намена простора

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на Плана

1.2.1. Природне карактеристике подручја

1.2.1.1. Просторно положајне карактеристике подручја

Плански обухват, предмет Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), се налази на територији општине Мершина, у Нишавском управном округу. Општина Мершина је окружена територијом града Ниша и општинама Алексинац, Прокупље, Житорађа и Доњевац.

1.2.1.2. Приказ морфолошких и геолошких карактеристика терена

Рељеф општине Мершина је карактеристичан брежуљкасто-брдовитим и нископланинским теренима.

На планском подручју створиле су се основе за формирање геоморфолошких целина које су заједно са антропогеним деловањима довеле до формирања предеоних рејона са специфичним облицима пољопривредне производње. Природно-еколошки потенцијал за развој пољопривреде је највећи у котлинском делу планског подручја а најслабији на косим и стрмим падиннама Малог Јастрепаца.

Основно концепцијско опредељење у области коришћења пољопривредног земљишта је његово одрживо коришћење, у складу са еколошким својствима. Просторни размештај обрадивих површина на планском подручју је у непосредној зависности од обима и структуре пољопривредних површина.

1.2.1.3. Приказ хидролошких и хидрогеолошких карактеристика подручја

Најзначајнији природни водотокови на подручју плана су Крајковачка и Југбогдановачка река.

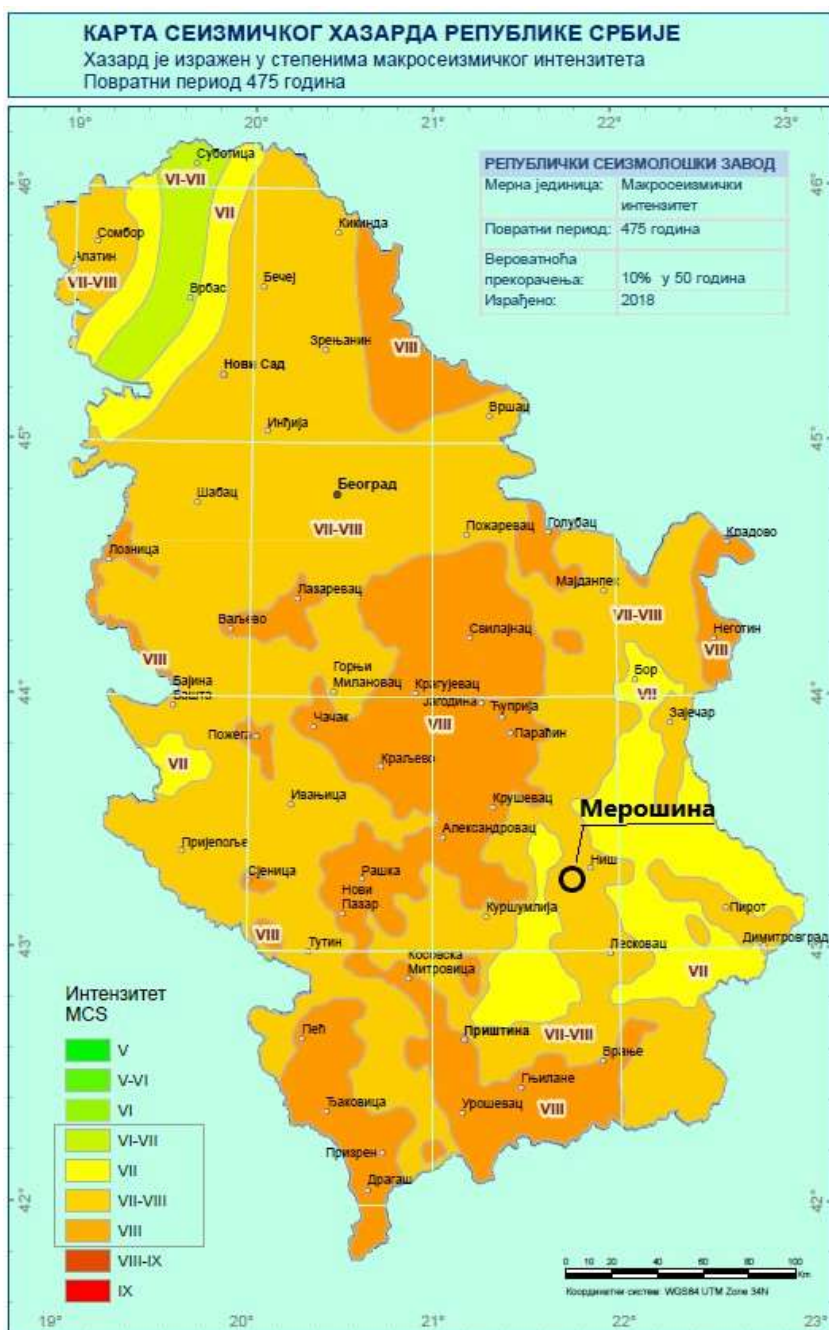
Поред ових постоји и већи број мање значајних потока и река чија су водна тела са бујичним карактеристикама и одликују се стрмим сливовима, великим падом и великом продукцијом вученог наноса. Јужна Морава тече граничним југоисточним делом општине Мершина и у том делу тока је типично равничарска река релативно сиромашна водом. Сем речних токова на планском подручју постоје и вештачке акумулације: Крајковачко језеро и Облачинско језеро.

Основно концепцијско опредељење у области водопривреде је заштита вода, заштита од вода и одрживо коришћење водопривредних потенцијала за водоснабдевање и мелиорацију.

Умерено континентална клима са благим одликама средоземне, због близине моравско-вардарске долине, као и велико богатство подземних и текућих вода, допринело је да плодно земљиште представља основни природни ресурс Општине.

1.2.1.4. Приказ постојећег сеизмичности терена

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних података сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС планско подручје се налази у зони сеизмичког интензитета од 7-8° по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен на локацији планиране соларне електране није подложен изразито разорним земљотресима.

Слика бр. 2: Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 година

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора јавне комуналне/техничке инфраструктуре дуж јавних путева и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

1.2.1.5. Приказ климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

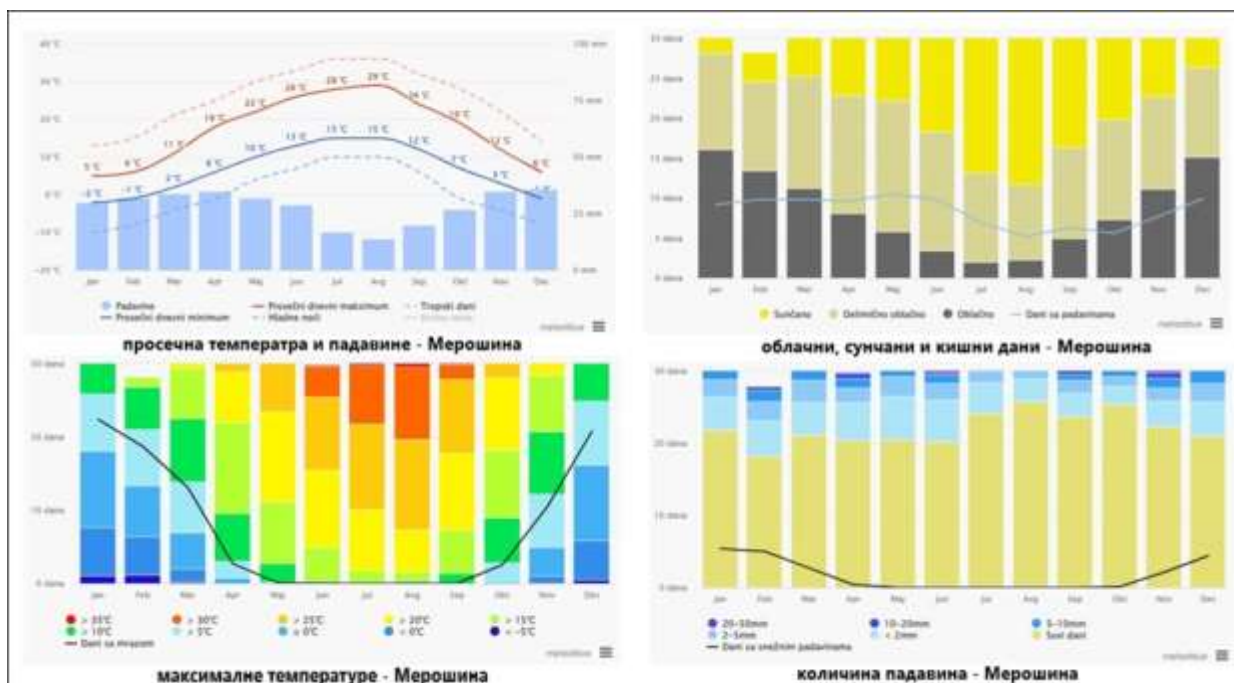
Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распрострања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

Повољна клима, релативно добре хидролошке карактеристике, разноврсност земљишта и биогеографске карактеристике географски положај општине Мeroшина чине повољним, као и богат природни потенцијал и очувана животна средина.

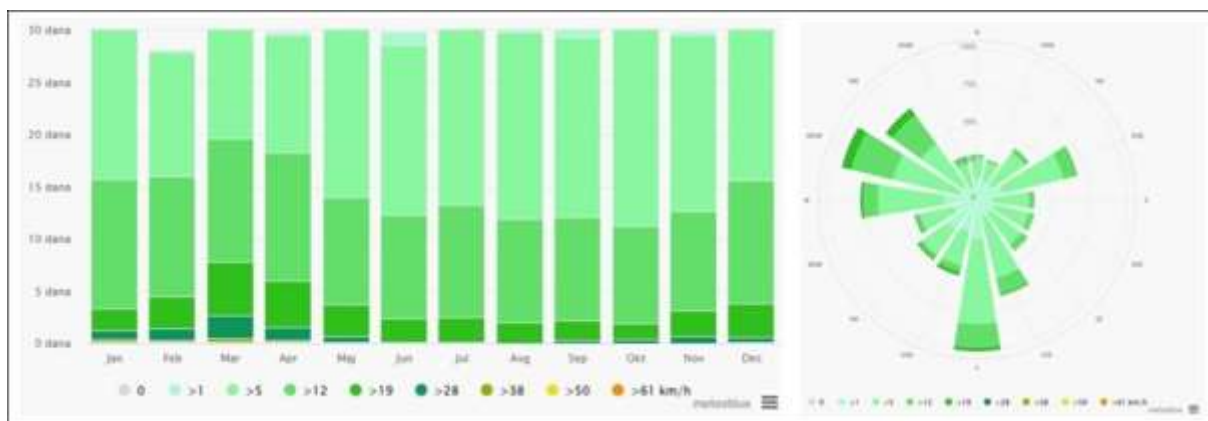
Умерено континентална клима са благим одликама средоземне, због близине моравско-вардарске долине, као и велико богатство подземних и текућих вода, условило је плодно земљиште као главни природни ресурс општине.

Основне климатске особине на територији општине Мeroшина:

- најтоплији месец (са највишом просечном мах. температуром) је август (29°C). Месец са најнижом просечном мањ. температуром је јануар (2.3°C);
- месец са највишом просечном мин. температуром је август (14.1°C). Најхладнији месец (са најнижом просечном мин. температуром) је јануар (-3.8°C);
- месец са највећом релативном влажношћу је јануар (87%). Месец са најмањом релативном влажношћу је август (59%);
- највлажнији месец (са највише кише) је јун (58 mm). Најсувљи месец (са најмање кише) је септембар (24 mm);
- месец са највећим бројем кишних дана је јун (17 дана). Месец са најмањим бројем кишних дана је август (7, 5 дана);
- месец са просечно највише снежних падавине је јануар (149 mm). Месеци са просечно најмање снежних падавине су мај, јун, јул, август, септембар и октобар (0 mm);
- месец са највећим бројем снежних дана је јануар (11 дана). Месеци са најмањим бројем снежних дана су мај, јун, јул, август, септембар и октобар (0 дана);
- месец са највише сунчаних сати је август (Просечно сунчаних сати: 11 сати и 48 сати). Месец са најмање сунчаних сати је јануар (Просечно сунчаних сати: 4 сати и 42 минута);
- месеци са највишим просечним УВ индексом су јул и август (UV индекс 6). Месеци са најмањим просечним UV индексом су јануар, фебруар, новембар и децембар (UV индекс 2).

Слика бр. 3: Просечне температуре и падавине; облачни, сунчани и кишни дани; максималне температуре и количине падавина – Мeroшина (Извор: Метеоблуе климатски дијаграми – /www.meteoblue.com/)

Слика бр. 4: Брзина ветра и ружа ветрова – Мерошина (Извор: Meteoblue климатски дијаграми - /www.meteoblue.com/)

1.2.1.6. Приказ заштићених природних добара

Према Решењу 03 бр. 021-3050/4 од 09.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије, у обухвату Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Предметно подручје је станиште строго заштићених дивљих врста птица у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16). Предметно подручје се налази унутар међународно значајног подручја за птице (IBA) – „Добрич-Нишава“, као и унутар потенцијалног Подручја посебне заштите (pSPA) „Добрич-Нишава“ еколошке мреже Натура 2000.

Условима је дефинисана обавеза, уколико се приликом извођења радова, наиђе на геолошко – палеонтолошке или минералолошко – петролошке објекте, за које се претпоставља да има својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), о томе обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

1.2.1.7. Приказ културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, на територији општине Мерошина, бр. 1351/2-02 од 29.08.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација није извршено следеће:

- није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни материјали. На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

У границама подручја Плана детаљне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон, 35/21 - др. закон, 129/21 - др. закон и 76/23-др. закон) који гласи: „Уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове

и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен“.

1.2.1.8. Приказ изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика подручја као и од положаја рецептора и његове осетљивости. У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Предео карактерише недостатак шумских комплекса, дрвореда и друге високе вегетације на рубовима парцела, међама и дуж некатегорисаних путева, што појачава једноличност и монолитност предела.

Слика бр. 5: Приказ предела у обухвату планског подручја „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“

1.2.2. Приказ стања животне средине

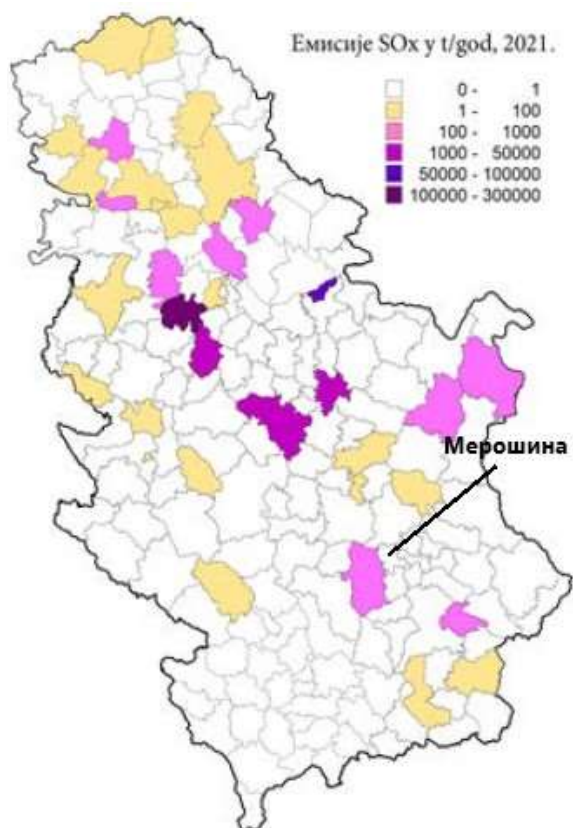
1.2.2.1. Квалитет ваздуха

Квалитет и степен загађења ваздуха се прати на територији општине Мерошина, али у току поступка стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације нису вршена мерења и мониторинг квалитета ваздуха на предметном простору. Сви извори загађења су сврстани према физичким и просторним карактеристикама у три основне категорије извора (тачкасти, површински и линијски), а према врсти загађујућих материја на изворе са продукцијом сагоревања фосилних горива и индустријске изворе. Тачкасти извори представљају изоловане тачке са великом емисијом загађујућих материја (индустријски погони, топлане, котларнице) или индустријске погоне са одређеним специфичним технологијама производње. Површински извори представљају групу одређеног броја малих извора, распоређених по одређеним зонама. То су простори са ложиштима за загревање стамбених објеката или подручја на којима је заступљен аутомобилски саобраћај са малом густином. Линијски извори загађења представљају друмски, железнички и авио саобраћај.

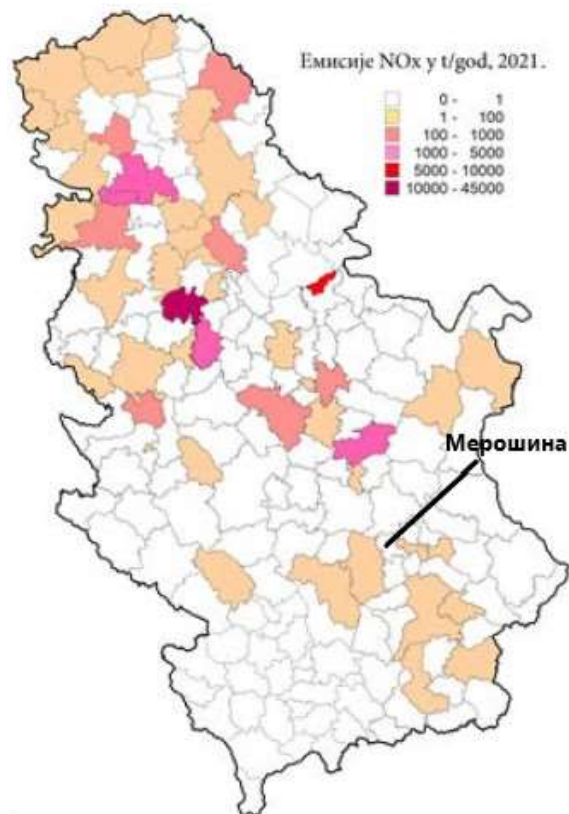
Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

На основу годишњег извештаја о стању квалитета ваздуха у Републици Србији из 2023. године, Агенције за заштиту животне средине, урађена је анализа емисије загађујућих

материја (емисија оксида сумпора и емисија оксида азота) за 2022. годину. На следећим сликама дата је просторна расподела емисије оксида сумпора и азота у Републици Србији.

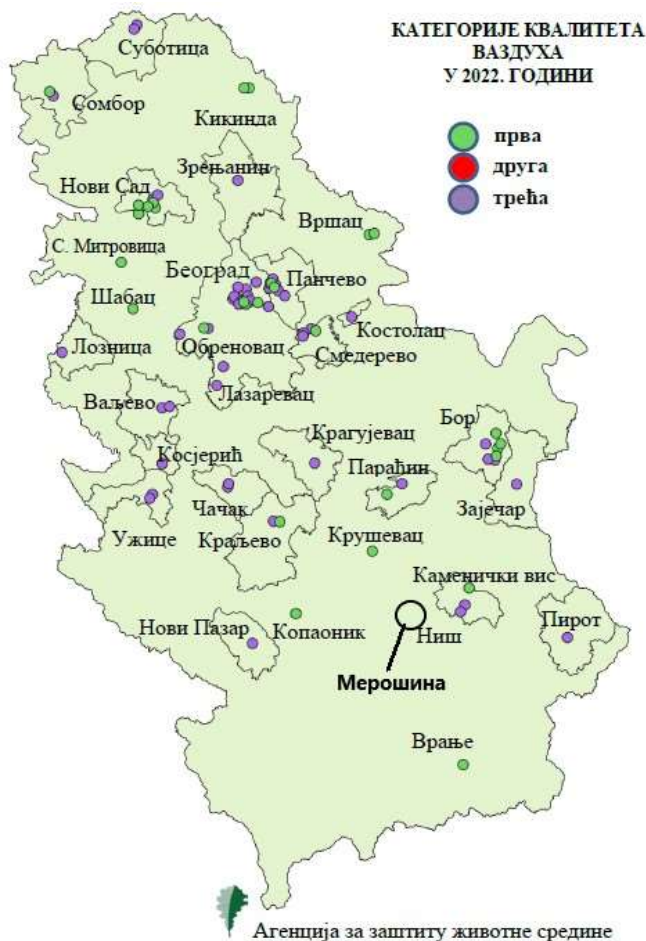

Слика бр. 6: Просторна расподела емисије оксида сумпора по општинама, са назначеном општином Мерошина (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији из 2023. године, за 2022. годину)

Слика бр. 7: Просторна расподела емисије оксида азота по општинама, са назначеном општином Мерошина (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији из 2022. године, за 2021. годину)

На основу просторне расподеле емисије оксида сумпора, као и емисије оксида азота може се закључити да у општини Мерошина нема прекорачења граничних вредности емисија ових оксида.

Оцена квалитета ваздуха, по зонама и агломерацијама, за 2022. годину, приказана је графички (Слика бр. 8). Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2022. годину и она гласи:

- I категорија, чист ваздух или незнатно загађен ваздух (где нису прекорачене граничне вредности нивоа ни за једну загађујућу материју);
- II категорија, умерено загађен ваздух у 2022. години није био ни у једној агломерацији;
- III категорија, прекомерно загађен ваздух (где су прекорачене граничне вредности, ГВЕ, за једну или више загађујућих материја).

Слика бр. 8: Оцена квалитета ваздуха у 2022. години

На основу овако извршене категоризације може се закључити да општина Мерошина и подручје Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина припада I категорији.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

1.2.2.2. Квалитет вода, површинских и подземних

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине.

На подручју планског подручја нема водотокова.

Загађене воде вишеструко угрожавају животну средину, акватичне екосистеме и повећавају ризик по здравље људи. Генерално, на квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;

- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама задржане честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

1.2.2.3. Квалитет земљишта

Земљиште, као важан ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине. У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је грађевинско и пољопривредно земљиште. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избор најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Плана детаљне регулације за изградњу „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина за потребе Стратешке процене утицаја није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултом“ стању.

1.2.3.4. Приказ постојећег стања емисије буке у животној средини

Општина Мерошина спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на административни центар општине Мерошина. На подручју у обухвату Плана нису вршена мерења нивоа буке и резултати за то подручје не постоје.

Бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и друге машине и технички уређаји. У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панои). Утицаји буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно. У циљу заштите од појаве прекомерне буке, у фази извођења пројеката у обухвату Плана, обавезне су мере превенције, мере за спречавање и мере заштите од штетних ефеката буке на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина непосредно и шире окружење.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр.75/10), прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 5.

Табела бр. 5: Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45

3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски цетар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Током редовног рада соларне електране, не очекује се емисија буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не генеришу нежељен и штетан звук за људско здравље и животну средину.

1.3. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Предметно подручје (соларна електрана) се ослања и има директан приступ на некатегорисане путеве и то:

1. Некатегорисани пут на катастарској парцели 370 КО Југбогдановац и;
2. Некатегорисани пут на катастарској парцели 1644 КО Југбогдановац.

Саобраћајни прикључак у комплекс соларне електране планира се у југоисточном делу обухвата плана са катастарске парцеле некатегорисаног пута 1644 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у обухвату плана је у распону од 3.70м до 4.00м.

У северозападном делу обухвата плана комплекс соларне електране ослања се на катастарску парцелу некатегорисаног пута 370 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у делу обухвата плана је у распону од 2.70м до 3.40м. Планира се проширење регулације овог некатегорисаног пута до регулационе ширине од 3.50м. Проширење се планира у оквиру парцеле дефинисане у обухвату Плана.

У северозападном делу обухвата плана комплекс соларне електране ослања се на катастарску парцелу некатегорисаног пута 1644 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у делу обухвата плана је у распону од 2.26м до 3.06м. Планира се поширење регулације овог некатегорисаног пута до регулационе ширине од 3.50м. Проширење се планира у оквиру парцеле дефинисане у обухвату Плана.

Интерна саобраћајница за кретање возила за одржавање и сервисирање соларне електране, као и противпожарног возила.

Интерна саобраћајница служи за пролаз моторних возила за одржавање и сервисирање соларне електране, као и противпожарног возила. Ширина ове саобраћајнице је 3.50м. Њена траса иде углавном уз границу плана и у простору између регулационе и грађевинске линије .

1.3.2. Комунална инфраструктура

У планском подручју није изграђена водоводна и канализациона инфраструктура, ни атмосферска канализација.

На делу предметног подручја не постоји израђен систем фекалне канализационе мреже.

У обухвату Плана не постоји изграђена водоводна инфраструктура. С обзиром да за функционисање и рад планиране соларне електране није предвиђен стални боравак људи, Планом се не предвиђа изградња интерног система снабдевања пијаћом водом, већ ће се евентуално потребне количине воде за пиће обезбедити путем преносних аутомата са хигијенски контролисаном водом.

У обухвату Плана не постоји изграђена канализациона инфраструктура. За евентуалне потребе за канализационом инфраструктуром, даје се могућност изградње непропусне септичке јаме.

1.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Плана детаљне регулације нема објеката који су у власништву „Електромержа Србије“ АД.

У близини предметног подручја постоји електроенергетска инфраструктура - далековод 35 kV.

У оквиру плана дефинисан је простор за изградњу разводног постројења, трафостанице и осталих електроенергетских објеката и опреме.

Обезбедити несметан приступ објектима и опреми електроенергетске инфраструктуре.

У складу са чл. 218. Закона о енергетици, заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

1) за напонски ниво 1 KV до 35 kV;

- за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра.
- за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
- за самоносеће кабловске снопове 1 метар;

2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара.

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар.

Заштитни појас за трансформаторске станице за напонски ниво 1 KV до 35 KV, 10 метара.

Основни технички подаци о електрани и намена објекта

- Планирана одобрена снага електране: 4000 kW
- Број инвертора у електрани: 16
- Технички подаци инвертора (преузети из захтева):

Параметри инвертора 1-16: CANADIAN SOLAR CSI-255K-T800

назначени напон: 0,8 kV

назначена привидна снага $S = 255 \text{ kVA}$

активна снага $P = 255 \text{ kW}$

назначена струја $I = 184 \text{ A}$

фактор снаге: 0,8-1 (подпобуђено) 0,8-1 (надпобуђено)

Начин рада: Паралелан рад са ДСЕС са предајом електричне енергије у ДСЕС у целости (изузев сопствене потрошње).

Намена објекта: Постројење за производњу електричне енергије.

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

У границама планском обухвата не постоји изграђена ТК инфраструктура, не постоје активне и базне станице мобилне телефоније.

У границама подручја постоји изграђена ТК инфраструктура.

Планом детаљне регулације предвидети коридоре, дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката уколико су планом предвиђени.

Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног поја за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, бр. 16/12).

1.3.5. Зелене површине

У границама планског документа, у постојећем стању, нема уређених зелених површина. Изворно, у анализираном обухвату заступљени су претежно агроекосистеми, са пратећим врстама, као последица сукцесивних процеса.

У планском подучју, није дозвољено користити инвазивне и алергене врсте. Уређење се заснива на испуњавању санитарно-хигијенских функција и има и улогу стварања повољнијих микроклиматских услова.

У комплексу соларне електране, уређење слободних и зелених површина вршиће се сагласно специфичности објеката који се граде, односно у складу са планираном организацијом локације/комплекса и трасама подземних, интерних инсталација.

Уређење зелених површина планирати тако да висина и запремина врсте зеленила не утуче и угрожава постављену опрему. Минимални проценат зелених површина који мора бити заступљен на парцели износи 20%.

1.4. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

Подручје Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, који је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег стања, налази се у просторној целини без изразито значајних негативних утицаја на медијуме животне средине. Према постојећој намени, односно начину коришћења, земљиште је пољопривредно и некатегорасни пут, и у складу са важећим прописима, може градити соларна електрана на пољопривредном земљишту. Планирана намена простора, односно зона за изградњу соларне електране, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, што представља значајну промену у простору и животној средини.

Имајући у виду карактеристике планских решења, може се закључити да ће просторна дисперзија могућих утицаја на квалитет животне средине бити ограничена на подручје Плана. У том контексту, у Стратешкој процени утицаја Плана (Извештају о СПУ) фокус је био управо на сагледавању карактеристика медијума животне средине у границама Плана и његовом непосредном окружењу. При томе је посебан акценат стављен на прописивање обавезне смернице која се односи на анализу и мониторинг медијума животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште), нивоа нејонизујућег зрачења, као основе за евалуацију могућих утицаја планираног пројекта кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима, односно пољопривредних активности услед рада пољопривредних машина, третирања пестицидима. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији, промене начина коришћења земљишта, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата,
- план мера за унапређење и побољшања стања,
- план мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоце свих планираних пројекта и планираних промена, да изврши поступак процене утицаја на животну средину за сваки планирани пројекат, који представља или може представљати извор нарушавања еколошке равнотеже, или може утицати на здравље локалног становништва и свих корисника простора или може утицати на традиционалне навике и вредности локалног становништва.

План мера за унапређење и побољшања стања, обухвата мере инфраструктурног уређења и комуналног опремања анализираних подручја, целине, посебно зоне планираних промена.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања, мере заштите од нејонизујућег зрачења.

1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, разматрани су потенцијални утицаји у процесу изградње соларне електране и избор најприхватљивијег решења.

На простору обухваћеном Планом детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- емисија загађујућих материја у ваздух,
- стање и квалитет подземних и површинских вода,
- стање и квалитет земљишта,
- ниво буке,
- ниво нејонизујућег зрачења,
- управљање отпадом,
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликта намена и активности у простору у обухвату Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

Анализом постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта намена у границама Плана и постојећих могућности и условљености из документације вишег реда, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.6. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

У процесу израде Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, досадашњи начин коришћења простора, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обухвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно изградња „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу.

Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се План детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине,

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће и планиране намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

Варијантно решење не усвајања Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина (Варијанта I), омогућава:

- задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору.

1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за планове заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине;

- остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја;
- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- планску реализацију планираних промена, односно изградњу соларних електрана у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- захтевано инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана;
- реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите;
- успостављање система контролисаног управљања отпадом, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке и нејонизујућег зрачења.

Избор Варијанте II, усвајање Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, представља прихватљиво решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животном средином (контрола квалитета вода, ваздуха, земљишта, нејонизујуће зрачење) и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору,
- могућности реализације планиране промене, односно „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу на принципима одрживости и економске и еколошке прихватљивости,
- могућности контроле, мониторинга и заштите животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- ниво буке и нејонизујућег зрачења,
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја,
- инфраструктурну и комуналну опремљеност планског подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;

- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 6: Приказ варијантних решења

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	Одрживи развој планског подручја	
	Позитивни	Негативни
Варијанта I	Задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору	Губитак могућности за реализацију пројекта соларних електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије
Варијанта II	<p>Остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја</p> <p>Остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно зрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике</p> <p>Поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу</p> <p>Планска реализација планираних промена, односно изградња соларних електрана у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва</p> <p>Инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана</p> <p>Реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите</p> <p>Успостављање система контролисаног управљања отпадом, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин</p> <p>Успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке и нејонизујућег зрачења</p>	<p>Заузимање пољопривредног земљишта планираном пренаменом земљишта</p> <p>Промене предеоних карактеристика, односно реализација соларних електрана (визуелне и предеоне промене у простору)</p> <p>Промена, у мањој мери, традиционалних навика локалне заједнице</p>

Избор Варијанте II – усвајање Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, представља боље понуђено решење са аспекта контролисаног управљања простором и аспекта:

- инфраструктурног и комуналног опремања, што је предуслов за заштиту простора, земљишта и вода и очување капацитета животне средине;
- поштовања прописаних урбанистичких параметара и услова надлежних институција што омогућава даљи одржив развој планског подручја уз укључивање мера превенције, спречавања, ограничења, заштите, минимизирања негативних утицаја и повећање позитивних ефеката, уз сталну контролу и мониторинг животне средине;
- заштите природних ресурса и животне средине (квалитета ваздуха, вода, земљишта, заступљеног биљног и животињског света, односно затеченог биодиверзитета);
- заштите природних добара и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја.

Са аспекта контроле и мониторинга стања у простору и животној средине, Варијанта II, односно Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору.

1.7. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина и Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- Услови бр. Н/4-397 Од 04.09.2023. године., ЈУГОРОСГАЗ, Предузеће за изградњу гасоводних система, транспорт и промет природног гаса;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, бр. 130-00-UTD-003-1135/2023-002 од 23.08.2023. године., Акционарско друштво „Електромрежа Србије“, Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ на територији општине Мерошина, бр. Д. 10.20.-363778/2-2023 од 13.11.2023.године., Електродистрибуција Србије, Огранак Електродистрибуција Прокупље;
- Решење 03 бр. 021-3050/4 од 09.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, на територији општине Мерошина, бр. 1351/2-02 од 29.08.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, бр. 217-2994/23-1 од 21.08.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Нишу;
- Обавештење бр. 350-02-02048/2023-11 од 07.09.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Обавештење у вези са израдом Плана детаљне регулације у Мерошини бр. 14503-2 од 07.09.2023. године., Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 350-01-00109/2023-09 од 11.09.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, бр. Д211-358726/2-2023 СЈ од 28.08.2023. године., Телеком Србија.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, на животну средину и израду Стратешке процене утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, односно изградња СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана.

Еколошком проценом Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.134/04 и 88/10), Члану 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој планског подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација.

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за

мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног и еколошки прихватљивијег развоја подручја Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина.

2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Плану детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, на животну средину су:

- заштита ваздуха од загађивања - спречавање емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- заштита земљишта - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- заштита и очување пољопривредног земљишта;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја;
- адекватно управљање отпадом на планском подручју (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Плана, као део шире мреже мониторинга;
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса на планском подручју);
- покретање поступка процене утицаја на животну средину за планиране пројекте, потенцијалне изворе негативних утицаја на медијуме животне средине, квалитет и капацитет животне средине и здравље становништва и свих корисника простора.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.3. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последича-одговор“:

- индикатори „узрока” означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;
- индикатори „последика” означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последика” по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутоги постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о:

- стању у границама Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина;
- квалитету ваздуха;
- квалитету површинских и подземних вода;
- стању и квалитету земљишта;
- стању буке и нејонизујућег зрачења;
- карактеристикама и стању фауне и флоре;
- инфраструктурној и комуналној опремљености подручја;
- управљању отпадом.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 7: Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Спречавање емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности (смањити ниво емисије загађујућих материја у ваздух до прописаних ГВЕ)	Број дана са прекораченим ГВЕ за загађујуће материје (SO ₂ , NO ₂ , HCl, H ₂ SO ₄ , PM ₁₀ , PM _{2.5}) на подручју локалне самоуправе
	Смањити емисију гасова стаклене баште	Емисија CO ₂ (%)
	Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху	Број становника изложених загађењима ваздуха
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Заштита квалитета земљишта	% површина обухваћеног новом наменом
ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода Квалитет пречишћених отпадних вода Праћење зауљених отпадних

(заштита квалитета подземних вода)	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	вода: - физичке карактеристике (температура, видљиве отпадне материје, приметна боја, приметан мирис, мутноћа), - рН вредност, - петодневна биолошка потрошња кисеоника (ВРК5), - хемијска потрошња кисеоника (НРК), - олово, - гвожђе, - толуен, - бензен, - ксилен, - фенолна једињења (фенол)
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке	Број постојећих и потенцијалих извора буке током реализације Број мерних места
НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ	Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу	Критеријуми Светске здравствене организације: - дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, дозвољена јачина магнетног поља је 100 µT
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ /РАЊИВОСТ	Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)	Инсталирани капацитети у аоларним електранама која користи Сунчеву енергију као ОИЕ
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Заштита биодиверзитета, односно заступљених биљних и животињских врста	Процена броја и статуса потенцијално угрожених заступљених биљних и животињских врста у току једне године Тежиште је на праћењу страдања животиња од соларних панела, односно проналажења мртвих јединки и процена броја и састав врста губитка
ПРЕДЕО	Озелењавање	Предузети мере санације, примарне рехабилитације и успостављања слободних зелених површина Формирати заштитни појас ради очувања и смањења штетних утицаја
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада - опасним и неопасним)	Организован и контролисан систем управљања отпадом Управљање свим врстама и категоријама отпада-	План управљања отпадом Количине опасног и неопасног отпада који се генерише у току једне године

	комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену	Процент отпада који је предат оператерима на даље управљање
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидента и удеса на планском подручју	Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност становништва, објеката, флоре и фауне могућим акцидентним ситуацијама
СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва	Број запослених захваљујући реализацији планиране намене, односно изградњи соларне електране и током експлоатације Бенефити локалне заједнице Степен инфраструктурног опремања и ниво комуналног уређења

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Просторног плана општине Мерошина.

3.0. Процена могућих утицаја Плана на животну средину

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за План детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

План детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована РADC методологија и „MeV Urban“ модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена,
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености,
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса,
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине,
- постојећи и планирани степен управљања отпадом,
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине,
- стање мониторинга животне средине.

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана

Предложена варијантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Нацрту Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети и услови за реализацију планиране намене, односно изградња „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, смернице, мере и услови заштите животне средине.

При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног (неконтролисаног) управљања простором и могућих емисија у ваздух, подземне воде, земљиште;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, подземних вода);
- губитак могућности за реализацију пројекта соларна електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије.

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- контроле емисија у ваздух;
- унапређења животне средине, са аспекта управљања отпадним водама (комуналне, атмосферске и зауљене), заштите подземних вода и земљишта од загађивања директно и заштите здравља становништва директно и индиректно;
- реализације планиране комуналне инфраструктуре на подручју Плана;
- заштита од појаве прекомерне буке и нејонизујућег зрачења, посебно у зонама осетљивих рецептора;
- обавезног контролисаног управљања отпадом;
- обавезног мониторинга животне средине.

3.2. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

На основу утврђених потенцијала и ограничења у простору на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа.

Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликта и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина:

- дефинисање еколошке целине;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирање пројеката, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од удеса.

Подручје Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, је валоризовано на основу постојећег - затеченог стања, процењених утицаја у границама Плана, непосредног и ширег окружења, планиране намене, објеката садржаја и инфраструктуре, идентификованих ограничења и условљености у простору.

Валоризација је извршена у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана детаљне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- заштити квалитета ваздуха, површинских и подземних вода и земљишта;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпе утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- заштити и спречавању прекомерне емисије буке, светлосних ефеката и нејонизујућег зрачења, у зони осетљивих рецептора;
- организованом систему управљања отпадом и отпадним водама (комуналне);
- превенцији и контроли свих извора загађивања воде, ваздуха, земљишта;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином у границама Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, Стратешком проценом извршена је валоризација простора. Да би се проценили могући утицаји, ефекти и последице по животну средину, здравље и безбедност становништва и корисника простора, извршено је вредновање Плана са аспекта заштите животне средине као подлога за најбоље понуђено варијантно решење за даљи развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираниог подручја планског документа, постојећих ограничења и еколошких конфликта, постојеће намене, обавезујућих смерница мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, подручје Плана се вреднује као: **Еколошка целина „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ са површине 4 ha.**

Како би се створили услови за даљи одрживи развој у границама „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, обавезно је да:

- реализацију планиране намене, односно изградња „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, прати обавезна процена утицаја на природну, животну и друштвену средину на хијерархијски нижем нивоу;
- примена обавезних мера за спречавање и ублажавање потенцијално негативних утицаја на стање у простору, животној и друштвеној средини;
- примена мера заштите од удеса и удесних ситуација, у складу са документацијом на хијерархијски нижем нивоу.

Еколошка целина „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ обухвата површину од **4 ha**. У граници обухвата Еколошке целине „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ налази се катастарска општина Југбогдановац. Границу обухвата Плана чине следеће катастарске парцеле:

- целе катастарске парцеле бр. 373, 374, 377/1, 377/2, 377/3, 377/4, 377/5, 379, 380, 381, 383, 384, 376/2, део катастарске парцеле 1644 (некатегорисани пут) и део катастарске парцеле 370 (некатегорисани пут) КО Југбогдановац.

Предметно подручје граничи се са следећим катастарским парцелама: 372, 375, 361/1, 369/1, 368, 1644 (некатегорисани пут), 382, 278, 392 и 370 КО Југ Богдановац.

Унутар границе обухвата налазе се катастарски издвојени некатегорисани путеви са којих ће бити обезбеђен приступ електрани - на катастарским парцелама 1644 и 370 КО Југбогдановац.

У Еколошкој целини „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ планиране су две зоне:

- зона – **А** (површине и објекти у функцији производње енергије)
- зона – **Б** (јавни пут)
- зона – **Ц** (интерна саобраћајница)
- зона – **Д** (површине и објекти у функцији енергетске делатности)

„А“ - Врста и намена објеката који се могу градити

Дозвољено је грађење соларне електране, која ће произведену електричну енергију пласирати у дистрибутивну мрежу. Соларна електрана се састоји од следећих елемената:

- фотонапонских панела;
- инвертора снаге;
- енергетских трансформатора;
- нисконапонских прикључних разводних ормана;
- разводног постројења;
- каблова за једносмерну и наизменичну струју;
- система за праћење (мониторинг);
- прикључног кабла, средњег напона 35kV, од разводног постројења до прикључења на јавну дистрибутивну мрежу (траса овог кабла је већим делом изван границе обухвата овог Плана и биће предмет посебног акта);
- других потребних објеката и инсталација у за потребе функционисања соларне електране.

„Б“ - Јавни пут - Врста и намена објеката који се могу градити

- некатегорисани путеви (саобраћајна инфраструктура)

Правила за изградњу саобраћајне инфраструктуре

Саобраћајни прикључак у комплекс соларне електране планира се у југоисточном делу обухвата плана са катастарске парцеле некатегорисаног пута 1644 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у обухвату плана је у распону од 3.70м до 4.00м.

У северозападном делу обухвата плана комплекс соларне електране ослања се на катастарску парцелу некатегорисаног пута 370 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у делу обухвата плана је у распону од 2.70м до 3.40м. Планира се проширење регулације овог некатегорисаног пута до регулационе ширине од 3.50м. Проширење се планира у оквиру парцеле дефинисане у обухвату Плана.

У северозападном делу обухвата плана комплекс соларне електране ослања се на катастарску парцелу некатегорисаног пута 1644 КО Југбогдановац. Ширина овог некатегорисаног пута у делу обухвата плана је у распону од 2.26м до 3.06м. Планира се проширење регулације овог некатегорисаног пута до регулационе ширине од 3.50м. Проширење се планира у оквиру парцеле дефинисане у обухвату Плана.

„Ц“ - Интерна саобраћајница - Врста и намена објеката који се могу градити

- интерна саобраћајница за кретање возила за одржавање и сервисирање соларне електране, као и противпожарног возила.

Интерна саобраћајница служи за пролаз моторних возила за одржавање и сервисирање соларне електране, као и противпожарног возила. Ширина ове саобраћајнице је 3.50м. Њена траса иде углавном уз границу плана и у простору између регулационе и грађевинске линије .

Уколико постоји потреба за додатним интерним саобраћајницама у оквиру границе плана оне ће се дефинисати техничком документацијом.

„Д“ - Површине и објекти у функцији енергетске делатности - Врста и намена објеката који се могу градити

- трафостанице;
- разводно постројење (површине и објекти за трансформацију и пренос електричне енергије);
- паркинг места.

У оквиру ове површине могуће је постављање фотонапонских панела уколико постоји могућност и потреба за тим.

Компатибилне намене

- Нису предвиђене компатибилне намене. Није дозвољена изградња друге врсте објеката осим објеката у функцији соларне електране.

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

Локација планиране соларне електране налази се у ређе насељеној зони, изван центра насеља Југбогдановац, у руралном делу територије општине. Изабрана локација представља потпуно отворени терен, без топографских препрека које би умањиле соларни потенцијал.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 3.4. овог Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а које се морају спровести у наведеној еколошкој целини при реализацији планиране намене, су обавезне у поступку процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.3. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја

Утицаји Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, анализирани су на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- простора у коме ће бити распоређени соларни панели за „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“;
- инфраструктурно и комунално опремање подручја;
- плана управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- биодиверзитет планског подручја,
- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности),
- карактеристике планиране соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.

Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 8: Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
критичан, врло негативан	-3	онемогућавање функције у датом простору
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја	0	нема промена у животној средини
позитиван	+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан	+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан	+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје општине Мерошина;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 9: Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу општине Мерошина
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Табела бр. 10: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло изванстан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела бр. 11: Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дт/Др	
Директни	Ди	тип утицаја
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, на животну средину обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући податке о стању и квалитету површинских и подземних вода, стању и квалитету земљишта, стању буке и нејонизујућег зрачења, стању осталих природних ресурса, микроклиматских карактеристика, биодиверзитету);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништву границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних соларних електрана, , постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора, посебно зелених површина;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање биодиверзитета (орнитофауне и хироптерофауне), квалитет ваздуха, вода и земљишта, утицаја од нејонизујућих зрачења, појаву буке, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпадних вода и отпада;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;
- рационалног, еколошки прихватљивог управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне

регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, док је постојеће стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Простор за изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“
Инфраструктурна опремљеност
Пољопривредно земљиште

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита земљишта
3. Заштита површинских и подземних вода
4. Смањити ниво (интензитет) буке
5. Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу
6. Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
7. Заштита биодиверзитета
8. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
9. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
10. Успоставити систем управљања отпадом
11. Заштита од удеса
12. Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 14: Вредновање карактеристика значаја утицаја планских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)

Планско решење	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“	0	-1	-1	-1	-1	+3	-1	-1	+2	+2	+1	+3
	М	М	М	М	В	И	М	М	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ/ІІІ
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност	0	-1	-1	-1	-1	+3	0	-1	+2	+2	+1	+3
	М	В	М	М	В	И	Н	В	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Остало пољопривредно земљиште	-1	-1	-1	-1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1
	М	М	М	М	Н	Н	М	В	М	В	В	В
	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І
	По/Др	По/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ид	Ид	Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Биодиверзитет	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	М	В	М	В	В	Н	Н
	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І
	Др	Др	Др	Др	Др	Др	Дт/Др	Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
Предео и визуелна перцепција	0	0	0	0	0	0	-1	+1	+1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	Н	М	М	М	М	Н	Н

	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Управљање отпадом	+1	+2	+2	0	0	+1	+2	+3	+2	+3	+2	+2
	В	И	В	Н	Н	М	В	И	В	И	В	В
	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

3.4. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, на планском и ширем подучју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Планом детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Реализацијом планиране соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, обезбеђују се услови за експлоатацију Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Плана на аспект коришћења и примене обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквиру и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора. Смернице и мере за изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана детаљне регулације.

3.4.1. Заштита ваздуха

На подручју Плана, заштита ваздуха обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих потенцијалних извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањило њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи.

Главни извори утицаја су емисије у ваздух из грађевинске и остале механизације, путничких и теретних возила, као и других машина ангажованих за допремање материјала и опреме. Због честе манипулације и кретања возила и машина, очекују се повремено са вероватноћом понављања, емисије прашине у ваздух. Овакви утицаји неће бити значајни, због њиховог интензитета, временске и просторне ограничености, а могуће их је ограничити одговарајућим мерама заштите и добром организацијом током реализације и изградње соларних електрана.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др.закон);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр.11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);*

- Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС”, бр. 5/16).

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју општине Мeroшина;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације планираних соларних електрана обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- заштита квалитета ваздуха током изградње соларних електрана се пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова, те је потребно спречити излагање и исушивање земљишта (односно емисију прашине), када је то могуће;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;
- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- на приступном путу ограничити брзину кретања транспортних и осталих возила.

3.4.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет површинских и подземних вода може бити угрожен највише у току изградње соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза носиоца пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- *Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);*
- *Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);*
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12);*
- *Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);*
- *Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11).*

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју: радови на истраживању, уређењу, земљани и остали радови, изградња, експлоатација, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту вода;
- забрањено је испуштање, просипање и изливање свих потенцијалних отпадних вода, опасних и штетних материја;
- у циљу превенције, спречавања и ублажавања настанка и утицаја отпадних вода током извођења радова и изградње, потребно је обезбедити контролисано прикупљање површинских отицаја са површина на којима се изводе радови преко привремено изграђених одводних канала и таложница, ради спречавања директног упуштања у природни реципијент (околно земљиште), посебно током периода са падавинама;
- у зонама радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање допуна горива ангажоване механизације и машина; У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда;
- приликом реализације-изградње соларане електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, градилишта обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација на механизацији, уређајима и пратећим садржајима;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезан је одговор на удес, односно хитна санација угрожене локације;
- управљање фекалним отпадним водама на градилиштима мора бити организовано као привремено санитарно решење преко мобилног тоалета, као самосталне санитарно-хигијенске јединице, без потребе прикључивања на водоводну и канализациону мрежу; Број самосталних санитарно-хигијенске јединица (мобилних тоалета) мора бити усаглашен са бројем ангажованих радника на градилишту;
- одржавање (редовно чишћење, прање и дезинфекција тоалета еколошким биоразградивим дезифицијенсима) мора бити поверено надлежном комуналном предузећу или оператеру који управља мобилним тоалетима.

3.4.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом извођења припремних радова и изградње соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“.

Загађивање земљишта може настати, пре свега у току изградње соларних електрана или при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима. Квалитет земљишта у границама Плана али и пољопривредног земљишта непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем.

Заштита пољопривредног земљишта условљена је чувањем намене и функционалности обухваћених парцела. Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;

- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр.23/94).*

Смернице и мере заштите земљишта:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности при реализацији соларне електране, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;
- у циљу очувања и заштите продуктивног земљишта, обезбедити да заузимање обрадивог пољопривредног земљишта буде вршено у најмањој могућој мери;
- планирани радови на реализацији соларне електране се морају спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима у планском документу;
- обавезна је санација и рекултивација постојећих деградираних локација, односно уклањање неуређених одлагалишта отпада (дивљих депонија), уколико их има у границама планског документа, као и насталих деградираних површина током извођења радова;
- управљање отпадним водама, у складу са важећом законском регулативом и условима надлежних институција и предузећа, а што обухвата забрану просипања, испуштања и акцидентног изливања на земљиште свих категорија отпадних вода, уз обавезан мониторинг и контролу управљања отпадом и отпадним водама на планском подручју;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- земљиште око соларних панела и на траси каблова санирати по завршетку радова и вратити првобитној намени;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на постављању соларних панела дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта, односно извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена. Санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа; У случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде; Истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредном ремонту соларних панела, када могу настати различите категорије и количине отпада

(металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;

- Ивеститор/носилац пројекта је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; Опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), а потом их предати овлашћеном Оператеру на даљи третман;
- у случају да се планираним активностима у границама Плана, утиче на загађивање земљишта, инвеститор/носилац пројекта је у обавези да изради извештај о стању земљишта који мора бити израђен од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду; носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградираних животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- инвеститор/носилац пројекта, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама ПДР-а, при имплементацији и реализацији планиране соларне електране, пратећих садржаја и инфраструктуре, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карата сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Мерошина и подручје за изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно Мерошина је у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових објеката и трасирање главних коридора инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу 03 бр. 021-3050/4 од 09.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије, у обухвату Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Предметно подручје је станиште строго заштићених дивљих врста птица у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16). Предметно подручје се налази унутар међународно значајног подручја за птице (IBA) – „Добрич-Нишава“, као и унутар потенцијалног Подручја посебне заштите (рSPA) „Добрич-Нишава“ еколошке мреже Натура 2000.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 (др.закон) и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр.30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 (др.закон));*

- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);
- Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр.102/10);
- Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16).

Смернице и мере за заштиту природе:

- планиране намене површина морају бити усклађене са наменама одређеним планом вишег реда, односно Просторним планом општине 2024. („Сл. лист града Ниша“, број 78/12, 17/15 и 56/16) и Регионалним просторним планом за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског округа („Сл. гласник РС“, бр. 1/13);
- забрањено је хватање, убијање и/или сакупљање строго заштићених и заштићених дивљих врста на предметном просотру;
- сви радови на припреми терена и изградњи, вршити ван вегетативног и репродуктивног периода биљака и животиња (пре 1. априла и после 1. јула);
- обезбедити довољан размак између соларних модула како би се спречило засенчање земљишта и омогућили биолошки процеси;
- очувати природна и полуприродна станишта (линеарни коридори-живице и фрагменти жбунсте и дрвенасте вегетације) у обухвату међународно значајног подручја за птице „Добрич-Нишава“, значајног за очување строго заштићене врсте црноглава стрнадица (*Emberiza melanocephala*) и јаребице (*Perdix perdix*) као и основних вредности за издвајање овог подручја;
- обавезни су механизми праћења угинућа у постконструктивном периоду. У случају страдања дивљих и/или угрожених и законом заштићених животињских врста обавестити Звод за заштиту Србије;
- обезбедити могућност уклањања изграђених објеката или примену техничких мера које би спречиле задржавање и окупљање већег броја птица или сисара или редовно задржавање на појединим локацијама у непосредној близини соларних панела, односно спречити привлачење животиња одређеним објектима (различити стубови, дивље депоније);
- приликом припреме терена за инсталацију соларних панела предвидети:
  - да земљани радови на инсталацији соларних модула не нарушавају конфигурацију терена;
  - да све електричне инсталације буду добро изоловане и обезбеђене како би се спречило страдање дивљих животиња;
  - забрану третирања предметне парцеле хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
  - дозвољену висину соларних панела од земље, како би се омогућило пашарење или кошење локације за потребе одржавања;
- одређује се обавеза да се:
  - користи постојећа мрежа саобраћајница и избегава изградња нових путева за привремено коришћење, да се не би додатно повећала фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
  - стабла у обухвату Плана обезбеде од оштећења услед манипулације грађевинских машина или транспортних средстава или складиштења опреме, инсталација која се уграђују и др.;
  - време одлагања грађевинског материјала који може послужити као добро склониште за водоземце, гмизавце и друге животиње, максимално скрати;
- обезбедити минимално осветљење пратећих објеката при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу;

- обавеза инвеститора, у случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларне електране, што пре евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију и доведе је у стање блиско првобитном;
- обавезно коришћење савремених типова опреме (панела) који најмање угрожавају животну средину и страдање дивљих врста своде на најмању могућу меру;
- обавезно, уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставе радови и обавесте надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;
- обавеза је инвеститора/носиоца пројекта уколико се приликом извођења радова, наиђе на геолошко – палеонтолошке или минералошко – петролошке објекте, за које се претпоставља да има својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 (др.закон) и 71/21), о томе обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

3.4.5. Заштита културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, на територији општине Мeroшина, бр. 1351/2-02 од 29.08.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација није извршено следеће:

- није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни материјали. На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

Мере културних добара ће се спроводити у складу са:

- Законом о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Смернице и мере заштите културних добара:

II Мере заштите непокретног културног наслеђа у поступку усвајања планске документације:

- није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа. Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимања, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.)

обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања;

- археолошка истраживања планирати у више фаза ради оптимизације обима истраживања, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања. У првој фази спровести археолошку анализу Лидар снимака и друге доступне документације (сателитских, топографских и аерофотографских снимака, доступне литературе о археолошком наслеђу, итд.). У другој фази спровести теренску археолошку проспекцију (рекогносцирања, стратиграфске детекције) ради теренске провере регистрованих археолошких индикатора, дефинисања постојања археолошког наслеђа у обухвату Плана и њиховог позиционирања на катастарском плану. Трећа фаза археолошких истраживања обухвата истраживања и ископавања регистрованих и потврђених археолошких локалитета који су угрожени планираном изградњом;
- извештаје са обављених археолошких истраживања (сваке фазе) доставити територијално надлежном Заводу за заштиту спомен ика културе Ниш на одобрење и ради дефинисања потребе настав ка наредних фаза истраживања;
- археолошка истраживања могу да спроведе устаове заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања;
- Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а који обухвата:
  - археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње;
  - обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш;
- ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен;
- у случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
- након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави све нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања;

III Смернице за примену и спровођење услова и мера заштите:

- конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
- услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
- услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

3.4.6. Бука и вибрација

У границама Плана, бука се може јавити у току изградње соларне електране „СОЛАР ЈУБОВГДАНОВАЦ“ и пратеће инфраструктуре коју изазива рад грађевинских машина.

Током изградње планиране соларне електране „СОЛАР ЈУБОВГДАНОВАЦ“ у инфраструктурном комплексу за обновљиве изворе енергије доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

Заштита од буке на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- у циљу смањења утицаја буке у току извођења грађевинских радова и активности на локацијама градилишта, приступне путеве за грађевинску механизацију одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;
- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- планирати радове на начин да потреба за радовима ван дефинисаног радног времена буде сведена на минимум;
- у току извођења грађевинских радова, користити редовно одржавану опрему и механизацију која не генерише повишени ниво буке;
- омогућити исправан рад опреме и уређаја, спровођењем превентивног одржавања у складу са препорукама произвођача, и на тај начин обезбедити да ниво буке буде у складу са пројектованим вредностима.

3.4.7. Нејонизујуће зрачење

За рад соларне електране „СОЛАР ЈУБОВГДАНОВАЦ“, биће постављени соларни панели који користе Сунчеву енергију подручја, као обновљив извор енергије, за добијање електричне енергије.

У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „СОЛАР ЈУБОВГДАНОВАЦ“, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења, у односу на ниво пре изградње истих. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простире се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр.36/09),
- Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09),
- Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 104/09);
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

3.4.8. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процењене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Локалног плана управљања отпадом општином Мерошина, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општине Мерошина, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 35/23);
- Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18 (др. закон));
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);
- Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр. 92/10);

- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 77/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10).*

У складу са планираним садржајима и активностим, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- грађевински отпад и шут,
- комунални отпад,
- опасан и неопасан отпад.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова на изградњи соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, предвиди и обезбеди:
  - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
  - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;
  - спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – 17 спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом и сл.) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада приметни мере заштите од пожара;
  - извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
  - Води евиденцију о: - о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; - издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
  - преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
  - попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;

- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 (др. закон)), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21), Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упуством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- у случају квара соларних панела или замене истих, на локацији није дозвољено складиштење. Обавеза инвеститора/носиоца пројекта је да са локације уклони настали отпад у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), тиме што ће да врати произвођачу соларних панела или да преда оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада уз документ о кретању отпада;
- инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23 – исправка) и Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), у поступку исходавања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- санирати све локације на којима је неконтролисано депонован отпад на планском подручју, у контактним зонама и непосредном окружењу;
- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- за управљање комуналним отпадом који настаје у обухвату Плана, реализацијом и имплементацијом планских решења, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада, потребан простор, услове за приступ возилу комуналног предузећа, у складу са условима надлежног Јавног комуналног предузећа;
- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која настају на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, 92/10 и 77/21), до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену, на подручју Плана детаљне регулације;-
- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа ни складиштење отпадних материја, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Акциденти и удесне ситуације нису честе појаве за комплексе соларних електрана и најчешће су последица техничких неисправности, организационо-технолошких пропуста или екстремних метеоролошких услова.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- у случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангажоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела);
- пожар;

- природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град).

У случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангажоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних палена), је акцидент је мале вероватноће. Уколико дође до просипања нафтних деривата и уља потребно је санирати земљиште, односно посути место песком, зеолитом или другим сорбентом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21).

Као последица постојања напона унутар елемената соларних електрана, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара, у простору соларне електране се као укупно пожарно оптерећење у односу на количину и врсту горивих материја оно може усвојити као 419 MJ/m^2 , класа опасности III – као за електро уређаје и постројења, што је у складу са СРПС У.Ј1.030 ниско специфично пожарно оптерећење, $P_i < 1 \text{ GJ/m}^2$. Обзиром на процес рада, елементе конструкције и материја које се по било ком основу могу срести у овом објекту, у складу са СРПС ЕН 2:2011 на оваквим објектима су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном.

Из свега напред наведеног се може закључити да су пожари на ФН панелима идентични пожарима чврстих горивих материја, а да је главна опасност у случају пожара садржана у чињиници да панел може да настави да производи опасни напон чак иако су инвертори искључени и ако су систем и инсталације делимично или потпуно уништени.

ФН панели се на подконструкције постављају у складу са подацима о сунчевом зрачењу на конкретној локацији, а угао постављања је изабран на основу статичког прорачуна потконструкције и климатских услова за локацију.

Обзиром на елементе конструкције, процес рада и материја које се по било ком основу могу срести у оваквим комплексима, углавном су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном те стим у вези као мобилну опрему треба планирати и одговарајуће апарате за гашење почетних пожара.

Природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град) могу представљати потенцијални акцидент. Према Републичком сеизмолошком заводу предметна локација се налази у зони сеизмичког интензитета од $7-8^\circ$ по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен у границама Плана, није подложен изразито разорним земљотресима. Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за реализацију планиране намене односно изградњу соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“.

Соларне електране спадају у категорију објеката који као последицу директног удара грома могу имати оштећења на месту удара или на путу струја атмосферског пражњења. С тим у вези се у складу са ПТН за заштиту објеката од атмосферског пражњења и захтева у складу са стандардом СРПС ЕН 62305-1:2013 – Заштита од атмосферског пражњења – Део 1: Општи принципи (раније СРПС ИЕЦ 1024-1), као за електроенергетска постројења, без прорачуна примењује I ниво заштите.

Потенцијални акцидент је и екстремни град, који може да изазове оштећења на соларним панелима. Редовном контролом и сервисирањем соларних панела, неће доћи до загађења животне средине.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др. закон));*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл.лист СФРЈ”, бр. 53/88 (испр.), 54/88 и 28/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објекта од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- ангажовати исправну механизацију при извођењу радова у планском обухвату;
- обавеза Носиоца Пројекта је да изради План поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи:
  - шему одговора на удес,
  - програм обуке и тренинга,
  - програм контроле,
  - остала упутства и обавештења;
- за спровођење Плана поступања у удесним ситуацијама потребно је ангажовање свих радника који су задужени за управљање радом соларних електрана и локалне надлежне ватрогасне јединице;
- у случају просипања, процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23); тако настали отпад се предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; применом превентивних мера заштите, ризик од потенцијалног просипања или процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја и потенцијална контаминација земљишта се своди на малу вероватноћу појаве таквог догађаја;
- обезбедити контролисано складиштење свих потенцијално загађујућих материја (гориво, уља) у за то наменски опремљеним просторима, опремљеним прихватима за случај изливања;
- у случају акцидентног загађења земљишта (просипање горива, цурење уља) Носилац Пројекта је у обавези да изврши хитну ремедијацију загађене локације и мора предузети све неопходне мере за заустављање ширења загађења и даље деградације животне средине; контаминирано земљиште мора бити уклоњено и одложено у складу са прописима о управљању опасним отпадом;
- гашење пожара на објектима са ФН панелима се у тактичком сагледавању опасности на интервенцији много не разликује од гашења класичних пожара на објектима. Применити процедуру за гашење пожара на објекту са захватима гашења на отвореном простору и процедуру за гашење у срединама где се очекује присуство електричног напона. У суштини треба водити рачуна о неколико важних чињеница пре отпочињања гашења пожара на ФН панелима, као што су:
  - треба узети у обзир доба дана када се интервенција дешава, јер преко дана када су ФН панели изложени сунцу они производе струју и стварају опасан

- једносмерни напон присутан у панелима, проводницима, инверторима и осталој пратећој инсталацији до прикључка на ЕД мрежу;
- обзиром да приликом излагања сунцу ФН панели производе струју, а не могу бити искључени, интервенција усред летњег дана је опаснија него интервенција ноћу;
  - пре интервенције проверити да ли је на прикључном ормару или у ТС искључена градска мрежа, а потом искључити и склопку на инвертору, чиме се елиминише присуство наизменичног напона из ЕД мреже и оптерећење ФН склопа;
  - са циљем да се инвертор у потпуности одвоји од ФН панела треба одвојити и све ДЦ конекторе са ФН панела, чиме се битно смањује напон јер присутан практично само напон једног ФН панела;
  - поред свих напред предузетих радњи пожар гасити у условима да је ФН панел под напоном, са посебном пажњом на гашење у близини оштећених проводника и панела, јер постоји могућност да они и даље производе повишени напон и опасности од директних и индиректних додира са њима;
  - екстремне температуре као последица пожара могу оштетити конструкцију и подконструкцију ФН панела што може довести до урушавања ових конструкција, тако да треба водити рачуна и о томе да се избегне кретање кроз зону где су ФН панели монтирани;
  - повишена температура може изавати палење појединих компоненти панела, пре свега алуминијума, који сагоревају на температурама преко 1375°C, када деловање водом може условити термичку дисоцијацију воде, која се манифестује експлозијом водоника који се издваја из воде, што узрокује експлозију целог панела;
  - прилазити објекту увек са стране где не прети рушење конструкције и где нема усмереног деловања крхотина панела које би настале услед експлозије;
  - пожари на ФН панелима не шире великом брзином, те да је гашење овх пожара могуће и апаратима за почетно гашење пожара, пре свега апаратима за гашење уз присуство електричног напона (суви прах, CO₂, хемијска средства);
  - користити распршену воду са опреме за високи притисак и водену маглу, а код употребе класичних метода гашења водом водити рачуна да притисак на млазници није нижи од 5 бара и да сте од панела у пожару удаљени најмање 4 m;
- потребно је да планиране соларне електране буду опремљене громобранском заштитом и уземљењем;
  - обавеза носиоца пројеката/оператера је да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и подзаконским актима;
  - примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
  - према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18-др.закон), и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
  - приступне путеве и пролазе планирати за ватрогасна возила до објекта, са ширином путева који омогућава приступ ватрогасног возила до сваког објекта а према чл. 4,6 и 7 Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платое у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);
  - објекти морају бити изведени у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФР”,

бр. 74/90) и Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СРЈ“, бр. 41/93);

- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објекта, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое

Еколошка процена Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Имајући у виду чињеницу да је стратешки процењен План детаљне регулације, као најнижи хијерархијски ниво у систему планирања, у Извештају о Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина:

- нема смерница за израду стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима;
- али у случају значајних промена на планском нивоу, односно за случај потребе за израдом новог ПДР или измене и допуне предметног ПДР, потребно је извршити стратешку процену новог планског документа или одлучивати о потреби стратешке процене утицаја за измене и допуне постојећег.

Обавезујућа смерница Стратешке процене на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина (Извештај о СПУ) за нижи хијерархијски ниво представља:

- обавезу Носиоца Пројекта да се, надлежном органу за заштиту животне средине обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтевом за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину и проведе поступак процене утицаја за планирани пројекат, све у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја, и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

5.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана детаљне регулације.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, су:

- заштита здравља становништва,
- очување квалитета ваздуха,
- очување квалитета земљишта,
- заштита подземних вода и површинских вода,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење стања земљишта,
- праћење нивоа нејонизујућег зрачења,
- мониторинг отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг земљишта вршити у складу са Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18), Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, бр. 88/20), Прилог 1, Методологија за систематско праћење квалитета и стања земљишта и критеријуми за одређивање броја и распореда мерних места и Прилог 2, Листа параметара, метода и стандарда за мониторинг земљишта.

Мониторинг нејонизујућег зрачења

Мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног

интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $B= 40 \text{ } \mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то:

- након пуштања соларне електране у рад и
- при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у оквиру граница Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексу) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/2018 - др. закон и 35/23).

5.1. Индикатори за праћење стања животне средине

Табела бр. 15: Програм праћења животне средине

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Земљиште	Садржај органског угљеника у земљишту Индикатор прати садржај органског угљеника у појединим слојевима земљишта у циљу утврђивања степена деградације земљишта	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Праћење граничних максималних и ремедијационих вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту
Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења у зони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишњемО	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Отпад	Укупна количина отпада који настаје у границама Плана	За планско подручје у складу са технологијом	Локално Јавно комунално предузеће/ генератори отпада	Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано
-------	---	--	--	---

5.2. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, односно у току припреме, израде и имплементације Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планиране намене, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;

- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени Плана детаљне регулације СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца планираних пројеката, односно планираних активности:

- носилац планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина и исходовању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираног пројекта, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;
- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

5.3. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

6.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

6.1. Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) на животну средину „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

6.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

7.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), донета је Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина („Сл. лист града Ниш“, бр. 67/23), приступило се изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, Чланом 8. Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, а на основу Решења бр. 501-533 од 24.04.2023. године., Општинска управа општине Мерошина, приступило изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

У складу са чланом 8. наведене Одлуке, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, паралелно са израдом Нацрта Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да за планиране пројекте, пред надлежним органом заштите животне средине, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

8.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, је процес који ће обезбедити:

- приказ утицаја планираних намена и садржаја на стање и вредности животне средине у границама обухвата Плана и непосредном окружењу;
- имплементацију обавезујућих еколошких смерница и мера превенције, мера за спречавање и ублажавање свих негативних утицаја на животну средину и здравље становништва, план мера заштите и мониторинга животне средине у Плану детаљне регулације и план мера за заштиту од удеса;
- примену смерница и мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана, односно у поступку реализације планираног пројекта на нижем хијерархијском нивоу.

Изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, приступило се на основу члана 8. Одлуке о изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Сл. лист града Ниш“, бр. 67/23).

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору планског документа, директно и шире просторне целине индиректно.

На нивоу Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције и имаоци јавних овлашћења у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана.

На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планирана намена и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање природних вредности, заштићених природних вредности, и културних добара, стање животне средине и здравље становника.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина (Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) представља саставни део Плана. Услови заштите животне средине прописани Стратешком проценом утицаја су саставни део:

- Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина,
- Информације о локацији;
- Локацијских услова.

9.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина („Сл. лист града Ниш“, бр. 67/23);
- Услови бр. Н/4-397 ОД 04.09.2023. године., ЈУГОРОСГАЗ, Предузеће за изградњу гасоводних система, транспорт и промет природног гаса;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, бр. 130-00-UTD-003-1135/2023-002 од 23.08.2023. године., Акционарско друштво „Електромрежа Србије“, Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ на територији општине Меровина, бр. Д. 10.20.-363778/2-2023 од 13.11.2023.године., Електродистрибуција Србије, Огранак Електродистрибуција Прокупље;
- Решење 03 бр. 021-3050/4 од 09.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, на територији општине Меровина, бр. 1351/2-02 од 29.08.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, бр. 217-2994/23-1 од 21.08.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Нишу;
- Обавештење бр. 350-02-02048/2023-11 од 07.09.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Обавештење у вези са израдом Плана детаљне регулације у Меровини бр. 14503-2 од 07.09.2023. године., Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 350-01-00109/2023-09 од 11.09.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Меровина, бр. Д211-358726/2-2023 СЈ од 28.08.2023. године., Телеком Србија.

Графички прилози:

- Еколошка валоризација простора за одрживи развој

Остала документација:

- Извештај о заинетресованој јавности

доделила мандат првом следећем кандидату исте политичке странке као и одборнику којем је престао мандат, Томиславу Спирићу из Дудулајца и издала му уверење о избору за одборника Скупштине општине Мерошина.

Комисија за кадровска и административно - мандатна питања, утврдила је сагласност Решења Изборне комисије општине Мерошина о додели мандата и уверења Изборне комисије општине Мерошина о избору Томислава Спирића за одборника Скупштине општине Мерошина и предложила је Скупштини општине да потврди мандат одборнику Томиславу Спирићу из Дудулајца.

У складу са свега напред изнетим, донето је решење као у диспозитиву.

Број : 013-366

У Мерошини, дана 29.06.2023.године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Председник,
Оливер Илић, с.р.

11.

На основу члана 46.ст.1. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 I 52/2021) и члана 40. Статута општине Мерошина ("Сл.лист града Ниша", бр. 23/2019, 13/2020 и 120/22),

Скупштина општине Мерошина, на седници одржаној дана 29.06.2023.године, донела је

О Д Л У К У

о изради Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

Члан 1.

Приступа се изради Плана детаљне регулације соларне електране „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Планом се обухвата простор приближне површине 4.00 ха. у оквиру КО Југбогдановац, општина Мерошина.

Прелиминарна граница обухвата су катастарске парцела број 373,374,377/1, 377/2, 377/3, 377/4, 377/5, 379, 380, 381, 383, 384 и 376/2 КО Југбогдановац.

Коначна граница плана биће дефинисана утврђеним Нацртом плана.

Диспозиција захваћеног подручја је дата на графичком приказу који је саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Плански основ за израду Плана садржан је у Просторном плану општине Мерошина ("Сл.лист града Ниша", бр. 78/12,17/15 и 56/17) и Регионалном просторном плану за подручје Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа ("Сл.гласник РС", бр. 01/13).

Просторним планом општине Мерошина предвиђена је разрада обухваћеног подручја планом детаљне регулације, у складу са концепцијом, смерницама, планским решењима коришћења, уређења и заштите планског подручја, а на основу утврђених Правила уређења и грађења.

Члан 4.

Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа и стицање услова за изградњу Соларне електране на пољопривредном земљишту ван грађевинског подручја уз поштовање важеће законске регулативе, обезбеђење неопходне инфраструктуре за функционисање и као основ за издавање информације о локацији и локацијских дозвола.

Члан 5.

Израда плана ће бити у форми и са садржајем у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и Правилником о садржини начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања и садржаће нарочито:

1. границе плана и обухват грађевинског подручја, поделу простора на посебне делове и целине

2. Детаљну намену земљишта

3. регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози

4. нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план)

5. попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте

6. коридоре и капацитете за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру,

7. мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина

8. локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс.

Члан 6.

Носилац израде Плана је Општинска управа општине Мeroшина, а стручни послови на изради Плана поверавају се привредном друштву, односно другом правном лицу које испуњава прописане услове за израду планских докумената и то VEELINGROUP Предузеће за пројектовање Консалтинг и инжењеринг д.о.о Врање, ул.Ђуре Салаја број 39.

Средства за израду плана обезбеђује наручилац Плана D.O.O. JUGO SOLARNA ENERGIJA Мeroшина, ул.Нишка 26. а начин финансирања се уређује уговором између наручиоца и обрађивача Плана.

Члан 7.

Рок за израду плана је 8 (осам) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Динамика израде појединих фаза се уређује уговором између наручиоца плана и обрађивача.

Члан 8.

За овај план је обавезна израда Стратешке процене утицаја на животну средину. Решење о приступању изради донела је Општинска управа општине Мeroшина број 501-533 од 24.04.2023.године .

Члан 9.

О раном јавном увиду и јавном увиду стара се Општинска управа општине Мeroшина.

Нацрт плана се излаже на јавни увид у трајању од 30 дана у просторијама Општинске управе општине Мeroшина.

Извештај о јавном увиду у нацрт плана сачињава Комисија за планове општине Мeroшина и доставља га обрађивачу Плана најкасније у року од 10 дана од завршетка јавног увида.

Члан 10.

План се израђује у пет аналогних и пет дигиталних примерака.

Члан 11.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Сл.листу града Ниша".

Број: 350-368

У Мeroшини, 29.06.2023.године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Председник
Оливер Илић, с.р.

12.

На основу члана 46.ст.1. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014 83/2018, 31/2019, 37/2019 I 52/2021) и члана 40.Статута општине Мeroшина ("Сл.лист града Ниша", бр. 23/2019, 13/2020 и 120/22),

Скупштина општине Мeroшина, на седници одржаној дана 29.06.2023.године, донела је

О Д Л У К У**о изради Плана детаљне регулације
„СОЛАР БАЛИЧЕВАЦ“ у Баличевцу
општина Мeroшина**

Члан 1.

Приступа се изради **Плана детаљне регулацијесоларне електране„СОЛАР-БАЛИЧЕВАЦ“ у Баличевцу** (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Планом се обухвата простор приближне површине 1,18 ха у оквиру КО Баличевац, општина Мeroшина.

Прелиминарна граница обухвата је катастарска парцела број 4208 КО Баличевац.

Коначна граница плана биће дефинисана утврђеним Нацртом плана.

Диспозиција захваћеног подручја је дата на графичком приказу који је саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Плански основ за израду **Плана** садржан је у Просторном плану општине Мeroшина ("Сл.лист града Ниша", бр. 78/12,17/15 и 56/17) и Регионалном просторном плану за подручје Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа ("Сл.гласник РС", бр. 01/13).

Просторним планом општине Мeroшина предвиђена је разрада обухваћеног подручја планом детаљне регулације, у складу са концепцијом, смерницама, планским решењима коришћења, уређења и заштите планског подручја, а на основу утврђених Правила уређења и грађења.

Члан 4.

Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа и стицање услова за изградњу Соларне електране на пољопривредном земљишту ван грађевинског подручја уз поштовање важеће законске регулативе, обезбеђење неопходне инфраструктуре за функционисање и као основ

„YUGOROSGAZ“ a.d.
Број 44-397
Датум 04 09 2023 год.
Београд 4

ЮГОРОСГАЗ

Предприятие по строительству газопроводных систем, транспорту и торговле природным газом а.о.

ЈУГОРОСГАЗ
Предузеће за изградњу гасоводних система,
транспорт и промет природног гаса а.д.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Општина Мeroшина
Општинска управа
Ул. Цара Лазара бр.17
18252 Мeroшина

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Примљено: 22.09.2023

Бр. ред.	Број	Прж. дат.	Без. дат.
	350-7757		

1/10

Предмет: Услови за укрштање и паралелно вођење - израда нацрта Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, на територији општине Мeroшина и Извештаја о стратешкој процени утицаја плана на животну средину

Према вашем захтеву број 350-755 од 25.08.2023. достављамо вам

УСЛОВЕ

за укрштање и паралелно вођење - израда нацрта Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ у Југбогдановцу, на територији општине Мeroшина и Извештаја о стратешкој процени утицаја плана на животну средину:

- Према приложеној ситуацији (обележен обухват плана) „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. на предметној локацији нема изведену као ни пројектовану гасоводну мрежу.
- Рок услова је годину дана од дана издавања
- За евентуална обавештења можете се обратити „ЈУГОРОСГАЗ“-у.
Контакт телефон: 018 4285940

С поштовањем

У Нишу, 04.09.2023.

39 „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. Београд

EMC

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА МЕРОШИНА
Општинска управа
Ул.Цара Лазара бр.17
18252 Мерошина

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Пријављено: 28.08.2023

Број: 350-775/3

Број: 130-00-UTD-003-1135/2023 - 002

Датум: 23-08-2023

Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу Општина Мерошина

На основу вашег захтева, број 350-775/2023 од 15.08.2023. године, који је код нас заведен 18.08.2023. године под бројем АСЕ-50072, као и достављене документације (граница плана са претежном наменом површина и Одлука о изради ПДР у папирном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног Плана детаљне регулације нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије“ А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, предвиђене су следеће активности:
  - Реконструкција ДВ 114/3 по истој траси око 19.66 km;
  - Доградња-измештање ДВ 114/3 на ДВ 1245 око 12.7 km;
  - Доградња двосистемског далековода (ДВ 114/3+ДВ 1245) по новој траси око 5.8 km
3. У случају градње линијских објеката од електропроводног материјала (цевоводи, гасоводи, нафтоводи бакарни ТК каблови, енергетски каблови са металним плаштом и др.) у оквиру граница обухвата предметног Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу Општина Мерошина, због индуктивног утицаја високонапонских далековода који се налазе ван оквира граница обухвата предметног Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу Општина Мерошина потребно је обратити се за услове EMC АД.

Важност предметних услова је две године од датума издавања или краће уколико дође до промене законских регулатива и прописа. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за високонапонске водове, Дирекција за техничку подршку преносном систему, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Татијани Лучић на тел. 011/3957-116.

С поштовањем,

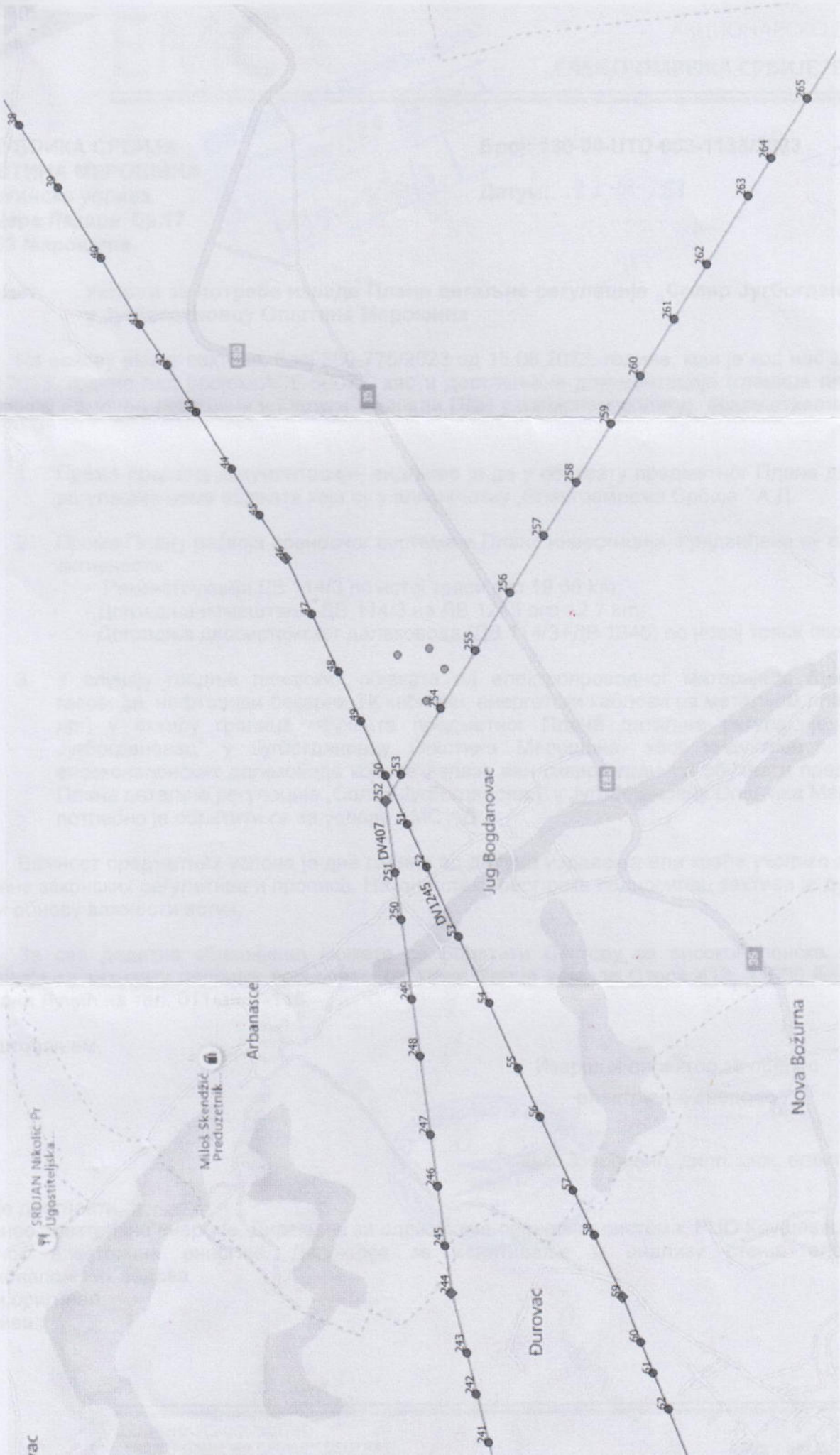
Извршни директор за пренос
електричне енергије

Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, РЦО Крушевац
- Пренос електричне енергије, Дирекција за испитивање и анализу стања елемената високонапонских водова
- Други оригинал:
- Архива

SRDJAN Nikolic Pr
Ugostiteljska...

Miloš Skendžić
Preduzetnik...

Arbanasce

Jug Bogdanovac

Nova Božurna

Đurovac

DV407

DV1345

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд
Огранак Електродистрибуција Прокупље
Број: Д.10.20.-363778/2-2023
Прокупље, 13.11.2023. године

**ОПШТИНА МЕРОШИНА
ОПШТИНСКА УПРАВА
18252 МЕРОШИНА**

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Прокупље, поступајући по захтеву бр. Д.10.01.-363778/1-23 од 23.08.2023. године, Општине Меровина, Општинска управа општине Меровина, а у вези са издавањем услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогданавац“ на територији општине Меровина, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014), као и измена и допуна Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 52/2021), Закона о енергетици („Сл. гласник РС”, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон и 40/2021 и 35/2023 - др. закон), издаје:

УСЛОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

1. У границама Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогданавац“ на територији општине Меровина, не постоје изграђени електроенергетски објекти Огранка Електродистрибуција Прокупље.
2. У границама ПДР-а не постоје планирани електроенергетски објекти Огранка Електродистрибуција Прокупља.
3. Приликом пројектовања и изградње планиране соларне електране, прикључних водова, као и свих пратећих објеката, потребно је придржавати се одредаба Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Сл. лист СФРЈ“ бр. 65/88 и „Сл. лист СРЈ“ бр. 18/92) и Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Сл. лист СФРЈ“ бр. 6/92).
4. У складу са чл. 218. Закона о енергетици, заштитини појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:
  - 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV;
    - за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра,
    - за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
    - за самонесеће кабловске снопове 1 метар;
  - 2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара.

5. Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано - бетонског канала за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар.
6. Заштитни појас за трансформаторске станице за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара.
7. Обавезе у вези са прилагођењем укрштања или приближавања планираних објеката у функцији соларне електране са постојећим електродистрибутивним објектима биће дефинисане посебним уговорима између инвеститора соларне електране и Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у складу са чл. 217 Закона о енергетици.

Доставити :

1. Служби за енергетику;
2. Писарници.

Директор огранка

Часлав Борђевић, дипл. ел. инж.

OGRANAK ELEKTRODISTRIBUCIJA PROKUPLJE
MILOŠA OBILIĆA 36, PROKUPLJE 18400
027/321-835

PIB: 113201132 10167142
JUGO SOLARNA ENERGIJA DOO
MEROŠINA
NIŠKA 26
18252 MEROŠINA
Srbija

Profaktura broj: 1000436390

Mesto i datum izdavanja: PROKUPLJE, 13.11.2023.
Naš broj: 363778/2-23

RBR	Naziv usluge	Količina	JM	Cena	Vrednost/ Poreska osnovica	Stopa PDV%	PDV	Ukupno
	Urbanistički uslovi							
	1. Trosak usluge	1	Kom	8.242,00	8.242,00	20	1.648,40	9.890,40
UKUPNO					8.242,00		1.648,40	9.890,40

Osnovica: 8.242,00
Stopa PDV %: 20,00
PDV: 1.648,40
Ukupno za plaćanje: 9.890,40

Broj tekućeg računa: 160-15603-21
Poziv na broj: 97-351000436390
Datum valute 21.11.2023.

Odgovorno lice

Stojanović

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Пријављено: 11.10.2023			
Орг.Јед.	Број	Прилог	Вредност
	400-775	1/3	Без

Завод за заштиту природе Србије, Београд, ул. Јапанска бр. 35, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 – Одлука УС), поступајући по захтеву бр. 350-775/2023 од 15.08.2023. године Општинске управе општине Меровина, ул. Цара Лазара бр. 17, 18252 Меровина, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Меровина, дана 09.10. 2023. године под 03 бр. 021-3050/4 доноси

РЕШЕЊЕ

1. У обухвату Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогдановац“, који се ради на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Меровина („Службени лист града Ниша“, бр. 67/2023) нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Предметно подручје је станиште строго заштићених дивљих врста птица у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Предметно подручје се налази унутар међународно значајног подручја за птице (ИВА) – „Добрич-Нишава“, као и унутар потенцијалног Подручја посебне заштите (pSPA) „Добрич-Нишава“ еколошке мреже Натура 2000. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Прелиминарном границом Плана могу бити обухваћене к.п. бр. 373, 374, 377/1, 377/2, 377/3, 377/4, 377/5, 379, 380, 381, 383, 384 и 376/2 К.О. Југбогдановац, општина Меровина;
- 2) Планиране намене површина морају бити усклађене са наменама одређеним плановима вишег реда, односно Просторним планом општине Меровина („Службени лист града Ниша“, бр. 78/2012, 17/2015 и 56/2017) и Регионалним просторним планом за подручје Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа („Службени гласник РС“, бр. 01/2013);
- 3) Забрањено је хватање, убијање и/или сакупљање строго заштићених и заштићених дивљих врста на предметном простору;
- 4) Предвидети да се сви радови на припреми терена и изградњи врше ван вегетативног и репродуктивног периода биљака и животиња (пре 1. априла и после 1. јула).
- 5) Планом обезбедити довољан размак између соларних модула како би се спречило засенчење земљишта и омогућили биолошки процеси;
- 6) Планом предвидети очување природних и полуприродних станишта (линеарни коридори-живице и фрагменти жбунасте и дрвенасте вегетације) у обухвату међународно значајног подручја за птице „Добрич-Нишава“, значајног за очување строго заштићене врсте црноглава стрианица (*Emberiza melanocephala*) и јаребице (*Perdix perdix*) као основних вредности за издвајање овог подручја;
- 7) Предвидети механизме праћења угинућа животиња у постконструктивном периоду. У случају страдања дивљих врста и/или угрожених и законом заштићених животињских врста обавестити Завод за заштиту природе Србије;;
- 8) Планом предвидети могућност уклањања изграђених објеката или примену техничких мера које би спречиле задржавање и окупљање већег броја птица или

сисара или редовно задржавање на појединим локацијама у непосредној близини соларних панела, односно спречити привлачење животиња одређеним објектима (различити стубови, дивље депоније и сл.);

- 9) Приликом припреме терена за инсталацију соларних панела предвидети:
    - да земљани радови на инсталацији соларних модула не нарушавају конфигурацију терена;
    - да све електричне инсталације буду добро изоловане и обезбеђене како би се спречило страдање дивљих животиња;
    - забрану третирања предметне парцеле хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
    - довољну висину соларних панела од земље како би се омогућило пашарење или кошење локације за потребе одржавања;
  - 10) Планом предвидети обавезу да се:
    - користи постојећа мрежа саобраћајница и избегава изградња нових путева за привремено коришћење, чиме би се додатно повећала фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
    - уколико грађевински материјал може послужити као добро склониште за водоземце, гмизавце и друге животиње, време одлагања истог максимално скрати;
  - 11) Предвидети минимално осветљење пратећих објеката при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу;
  - 12) Планом предвидети обавезу да у случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларне електране, инвеститор што је пре могуће евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију и доведе је у стање блиско првобитном;
  - 13) Предвидети коришћење савремених типова опреме (панела) који најмање угрожавају животну средину и страдање дивљих врста свде на најмању могућу меру;
  - 14) Прописати обавезу да се, уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставе радови и обавесте надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;
  - 15) Прописати обавезу да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералошко - петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.
2. Врста радова обавезује носиоца Плана детаљне регулације на поштовање услова заштите природе из овог Решења, као и свих обавеза дефинисаних Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010). С тим у вези, Студија о стратешкој процени утицаја на животну средину треба бити израђена у складу са условима заштите природе из овог Решења.
  3. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  4. Пре усвајања Плана, потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог решења.
  5. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске документације, потребно је поднети нови захтев.
  6. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
  7. Такса за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе у износу од 20.880,00 динара, одређена је у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005,

5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013 - други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018 - исправка, 86/2019, 90/2019 - исправка 144/2020, 138/2022 и 54/2023) – Тарифни број 186а – став 2. тачка 1) подтачка (1). На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Службени лист града Ниша“, бр. 67/2023) таку плаћа наручилац Плана „ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА“ Д.О.О., ул. Нишка бр. 26, 18252 Мeroшина.

Образложење

Заводу за заштиту природе Србије обратила се Општинска управа општине Мeroшина, ул. Цара Лазара бр. 17, 18252 Мeroшина, Захтевом заведеним у Заводу под 03 бр. 021-3050/1 од 18.08.2023. године, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина.

Уз захтев достављена је следећа документација:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Службени лист града Ниша“, бр. 67/2023);
- Граница плана са претежном наменом површина у размери 1:1000;

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да се планира израда Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогдановац“ на к.п. бр. 373, 374, 377/1, 377/2, 377/3, 377/4, 377/5, 379, 380, 381, 383, 384 и 376/2 К.О. Југбогдановац, општина Мeroшина, а на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина („Службени лист града Ниша“, бр. 67/2023). Коначна граница биће дефинисана утврђеним Нацртом плана.

Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа и стицање услова за изградњу соларне електране на пољопривредном земљишту ван грађевинског подручја уз поштовање важеће законске регулативе, обезбеђење неопходне инфраструктуре за функционисање и као основ за издавање информације о локацији и локацијских дозвола.

За овај План је обавезна израда Стратешке процене утицаја на животну средину. Решење о приступању изради донела је Општинска управа општине Мeroшина број 501-533 од 24.04.2023. године.

Плански основ за израду Плана садржан је у Просторном плану општине Мeroшина (Службени лист града Ниша" број 78/2012, 17/2015 и 56/2017) и Регионалном просторном плану за подручје Нишавског, Пиротског и Топличког округа („Службени гласник РС“, бр. 01/2013). Према Просторном плану општине Мeroшина предметно подручје се налази на пољопривредном земљишту. У Просторном плану општине Мeroшина наводи се да је изградња соларних електрана дозвољена на локацијама у обухвату Просторног плана које испуњавају услове у складу са одредбама Просторног плана и закона, осим у зонама заштите простора са режимом заштите I степена, где је изградња забрањена и II степена, где је ограничена. Такође се наводи да је за потребе изградње објеката соларних фотонапонских постројења (соларних електрана) предвиђена даља разрада Плановима детаљне регулације.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, установљено је да у обухвату Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мeroшина, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Предметно подручје је станиште строго заштићених дивљих врста птица у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник

РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Поред наведеног, налази се унутар међународно значајног подручја за птице (ИВА) – „Добрич-Нишава“ верификованог 2020. године од стране међународне организације за заштиту птица и њихових станишта – BirdLife International. Подручје је издвојено као међународно значајно подручје за птице због присуства строго заштићене врсте црноглава стрнадица (*Emberiza melanocephala*) и присуства јаребице (*Perdix perdix*). Према доступним подацима BirdLife International констатовано је да се у оквиру међународно значајног подручја за птице под називом „Добрич-Нишава“ налази 700-1000 гнездећих парова црноглаве стрнадице и 1000-1500 гнездећих парова јаребице. Период размножавања јаребице траје од 01. марта до 15. јула. Статус гнездеће популације јаребице оцењен је као рањив (VU - Vulnerable) у складу са критеријумима Међународне уније за заштиту природе (IUCN) чија је анализа детаљно представљена у Црвеној књизи фауне Србије III – Птице. Такође, предметна парцела се налази у обухвату потенцијалног Подручја посебне заштите (proposed Special Protection Area, pSPA) „Добрич-Нишава“ еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније – Директивом о птицама (Директива о очувању дивљих птица/ Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds).

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018–други закон и 71/2021), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 72/2009, 43/2011–Одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018–други закон), Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016), Одлука о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Меровина („Службени лист града Ниша“, бр. 67/2023), Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010), Просторни план општине Меровина („Службени лист града Ниша“, бр. 78/12, 17/15 и 56/17) и Регионални просторни план за подручје Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа („Службени гласник РС“, бр. 01/13).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 560,00 динара на текући рачун бр. 840-0000031395845-78, позив на број 59-013 по моделу 97.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марина Цибалић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви

Примљено: 03.10.2023.			
Орг.јед.	Број	Примлог	Вредност
	350-775/12		

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1351/2-02

Датум: 29.08.2023.

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Општинске управе Општине Меровина, наш бр. 1351/1-02 од 22.08.2023. године, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације „Солар Југобогдановац“, на територији општине Меровина

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документације није извршено следеће:

- Није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала,

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. **Како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића**

археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, **Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа.** Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимање, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.) обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради **прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања.**

3. Археолошка истраживања планирати у више фаза ради оптимизације обима истраживања, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања. У **првој фази** спровести археолошку анализу Лидар снимака и друге доступне документације (сателитских, топографских и аерофотографских снимака, доступне литературе о археолошком наслеђу, итд.). У **другој фази** спровести теренску археолошку проспекцију (рекогносцирања, стратиграфске провере, археолошка сондажна истраживања и по потреби геофизичке методе детекције) ради теренске провере регистрованих археолошких индикатора, дефинисања постојања археолошког наслеђа у обухвату Плана и њиховог позиционирања на катастарском плану. **Трећа фаза** археолошких истраживања обухвата истраживања и ископавања регистрованих и потврђених археолошких локалитета који су угрожени планираном изградњом.
4. Извештаје са обављених археолошких истраживања (сваке фазе) доставити територијално надлежном Заводу за заштиту споменика културе Ниш на одобрење и ради дефинисања потребе наставка наредних фаза истраживања.
5. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.
6. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а која обухвата:
  - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,
  - Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
7. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове** и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
8. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна **археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;**

9. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
2. Услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
3. Услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

В.Д. ДИРЕКТОР

Душан Андрејевић

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Управа за ванредне ситуације у Нишу
07.19.2 број 217-2994/23-1

Дана 21.08.2023. године

Н И Ш

/ИСЗ/

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Пријављено: 24.08.2023			
Служба	Број	Година	Валовитост
	350-775		

ОПШТИНА МЕРОШИНА,
општинска управа

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, у Југбогдановцу, општина Мeroшина

ВЕЗА: Ваш захтев број 350-775/2023, од 15.08.2023. године, а који је заведен у деловодној књизи Управе за ванредне ситуације у Нишу под 07.19.2 број 217-2994/23, дана 18.08.2023. године.

Разматрајући Ваш захтев и приложену документацију обавештавамо Вас да овај орган **НЕМА** посебних услова у погледу мера заштите од пожара и експлозија, као и да је за потребе израде **Плана детаљне регулације „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“, у Југбогдановцу, општина Мeroшина,** потребно применити мере заштите од пожара утврђене Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 – др. закони), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15), Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник СРС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Сл. гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - др. закони и 54/15 – др. закони), важећим техничким прописима и српским стандардима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату овог планског документа.

Такође наглашавамо да плански документ, у погледу мера заштите од пожара и експлозија, мора садржати:

- изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мреже који обезбеђују довољно количине за гашење пожара;
- удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објекта;
- безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара и експлозије, сигурносне удаљености између објеката или њихово пожарно одвајање;
- могућности евакуације и спасавања људи.

С обзиром да надлежни орган може издати локацијске услове на основу планског документа без претходног прибављања услова за пројектовање и прикључење, наглашавамо да надлежни орган пре издавања локацијских услова мора прибавити посебне услове заштите од пожара и експлозија у складу са чл. 54 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) и чл. 20 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 115/20), из разлога што плански документ не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија.

Уколико се на предметном подручју предвиђа изградња објеката и постројења за складиштење, држање и промет запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова, неопходно је прибавити услове за изградњу и безбедно постављање објеката, сходно члану 6 Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15)

ЗА НАЧЕЛНИКА УПРАВЕ

пуковник полиције
Срђан Митровић

Срђан Јовановић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Сектор за просторно планирање и урбанизам
Број: 350-01-02048/2023-11
Датум: 07.09.2023.
Краља Милутина 10а, Београд

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Примљено:	17.09.2023
Службени број:	350-775/6
Службени број:	
Службени број:	

ОПШТИНА МЕРОШИНА
ОПШТИНСКА УПРАВА

18 252 Мерошина
Цара Лазара, број 17

Предмет: Одговор у вези захтева за издавање услова и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мерошина

Поштовани,

Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре обратили сте се захтевом број: 350-755 од 25.08.2023. године за издавање услова и података за потребе израде Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мерошина, за који је донета Одлука о изради Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, општина Мерошина („Службени лист града Ниша“, број 67/23).

Поводом предметног захтева обавештавамо вас следеће:

- План треба да буде израђен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19) и одредбама друге законске регулативе од значаја за планирање и уређење простора.
- План треба ускладити са смерницама и планским решењима утврђеним свим важећим плановима вишег реда, почев од Просторног плана Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/10).
- У складу са одредбама ЗПИ и чл. 46-48. Правилника, за потребе израде плана потребно је прибавити податке и посебне услове, и то од свих надлежних

органа, посебних организација и ималаца јавних овлашћења законом овлашћених да их утврђују и издају.

Истовремено напомињемо да је са предметним планским документом потребно поступати на начин предвиђен Правилником о садржини и начину вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, информационог система о стању у простору и локалног информационог система и дигиталном формату достављања планских докумената („Службени гласник РС”, број 33/15).

С поштовањем,

В.Д. ПОМОЋНИКА МИНИСТРА

мр Ђорђе Милић

по овлашћењу министра број:
119-01-1117/2022-02 од 12.12.2022. године

Достављено:

- наслову,
- архиви.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 14503-2

07 SEP 2023..... године
БЕОГРАД

Чувати до 2028. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 05.09.2023. г.
Обрађивач: вс Маја Крга

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Примљено:	07.09.2023		
Служба:	Број	Година	Личност
	350-775/A		

Обавештење у вези са израдом плана
детаљне регулације у Меровини,
доставља.

ОПШТИНА МЕРОШИНА
ОПШТИНСКА УПРАВА

Веза: Ваш захтев бр. 350-755 од 25.08.2023. године.

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), обавештавамо вас да за израду плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац“ у Југбогдановцу, на територији општине Меровина, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Носилац израде плана је у обавези да у процесу израде плана примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

МК

M

Израђено у 1 (једном) примерку, умножено
у 1 (једном) примерку и достављено:

- Општинској управи Општине Меровина и
- а/а.

НАЧЕЛНИК
ПОТПУКОВНИК
Милош Перуничкић, дипл.инж.грађ.

Perunicic

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА
БЕОГРАД

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 350-01-00109/2023-09
Датум: 11. септембар 2023. године
Београд

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Примљено: 29.09.2023			
Орг.Јед.	Број	Прилог	Врста
	350-275/23		

ОПШТИНА МЕРОШИНА
- Општинска управа -

Мерошина
Цара Лазара бр.17

У вези са вашим дописом број: 350-775/2023 од 15. августа 2023. године, којим сте се обратили овом министарству са захтевом за издавање услова и података за потребе израде Плана детаљне регулације „Солар Југбогдановац” у Југбогдановцу, општина Мерошина (у даљем тексту: План), обавештавамо вас о следећем:

Приликом израде наведеног плана потребно је поштовати одредбе Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон), а које се односе на заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта за земљиште које ће у границама Плана по врсти и намени остати пољопривредно земљиште.

Чланом 15. наведеног закона прописано је да се пољопривредно земљиште користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом. Чланом 22. истог закона прописана је забрана коришћења обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе. У којим случајевима постоји могућност изузетка забране коришћења обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе прописано је чланом 23. Закона о пољопривредном земљишту, док су чланом 24. тог закона прописани услови и начин давања сагласности на промену намене обрадивог пољопривредног земљишта. Такође, чланом 27. овог закона прописано је да обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара, односно да обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара. Чланом 55. Закона о пољопривредном земљишту прописана је обавеза израде пројекта рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер.

Чланом 117. став 1. тач. 17) и 20) Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон) је прописано да се водни услови издају за израду просторних планова (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких планова (план генералне регулације и генерални урбанистички план). Водни

услови се не издају појединачно за посебне целине и зоне за које се доносе планови детаљне регулације или друга планска документа – урбанистичко-техничка документација, а која обухватају објекте за чију се изградњу или реконструкцију издају водни услови, сагласно члану 117. Закона о водама (за израду техничке документације – пројекат) или објекте за чију изградњу водни услови нису потребни.

Сходно горњем образложењу, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, локалној самоуправи издаје водна акта за израду планске документације: водне услове за израду просторног плана једнице локалне самоуправе, а водне услове за израду урбанистичких планов (генерални урбанистички план и план генералне регулације) на територији јединице локалне самоуправе издаје Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе”.

За појединачну изградњу објеката, реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму из члана 117. став 1. Закона о водама, потребно је прибављање водних услова за израду техничке документације (пројекат) којима се прописују технички и други услови у погледу уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и коришћења вода и заштите вода од загађивања, као и други услови од значаја за управљање водама, сагласно одредбама Закона о водама.

У погледу прибављања података (мишљења, генерални пројекти, расположива техничка документација, издата водна акта, итд.), потребно је да користите мишљења надлежних организација и других правних лица која управљају водним објектима, врше послове мониторинга количине и квалитета вода, итд. (јавно водопривредно предузеће, републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове, и др.), у складу са одговарајућим одредбама Закона о водама.

С обзиром на све наведено, за прибављање услова и података за потребе израде ППлана детаљне регулације „Солар Југбогдановац” у Југбогдановцу, општина Мерошина, потребно је да се подносилац захтева обрати Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе”.

МИНИСТАР

Јелена Танасковић

Телеком Србија

Београд, Таковска 2
ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-358726/2 -2023 СЈ
ДАТУМ: 28.08.2023
ИНТЕРНИ БРОЈ: /
БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ
СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ
СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ
НИШ,ВОЖДОВА 11А

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ МЕРОШИНА

Примљено:	28.08.2023
Број:	350-775/2

ОПШТИНА МЕРОШИНА

Улица Цара Лазара бр 17
18252 Меровина

ПРЕДМЕТ: Услови који су од значаја за израду ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ ОПШТИНА МЕРОШИНА.

У одговору на ваш захтев достављамо вам Услове за пројектовање на Вашу даљу надлежност.

Прилог: - Услови за пројектовање
- Ситуација

С поштовањем,

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

Београд, Таковска 2
ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-358726/2 -2023 СЈ
ДАТУМ: 28.08.2023
ИНТЕРНИ БРОЈ: /
БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ
СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ
СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ
НИШ,ВОЈДОВА 11А

На захтев ОПШТИНА МЕРОШИНА, а на основу члана 53а, а у вези са чланом 54. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11,121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21, 62/23), члана 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре ("Сл. гласник РС", бр. 68/2019), члана 9. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС“ број 115/2020) и Закона о електронским комуникацијама (Сл. гласник РС", бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС, 62/2014 и 95/2018, Сл. гласник РС", бр. 35/2023), а у циљу заштите ТК објеката и стварања услова за реализацију планова развоја телекомуникационе мреже Телекома Србија, овим дајемо:

У С Л О В Е

који су од значаја за израду ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ ОПШТИНА МЕРОШИНА.

1. У границама подручја постоји изграђена ТК инфраструктура

- На подручју који обухвата план постојећа ТК инфраструктура уцртана је на ситуационом плану у прилогу Улова.
- У границама плана не постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефоније Србије.

2. Планом предвидети:

- Планом детаљне регулације предвидети коридоре, дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката уколико су планом предвиђени.
- Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).
- Општинска управа треба да пошаље обавештење о јавном увиду у издати плански документ како би исти ускладили са новим технологијама Телекома Србије

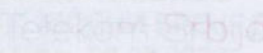
За сва евентуална обавештења у вези издатих Улова можете се обратити, Служби за планирање и изградњу мреже Ниш, контакт телефон 018/ 200-888.

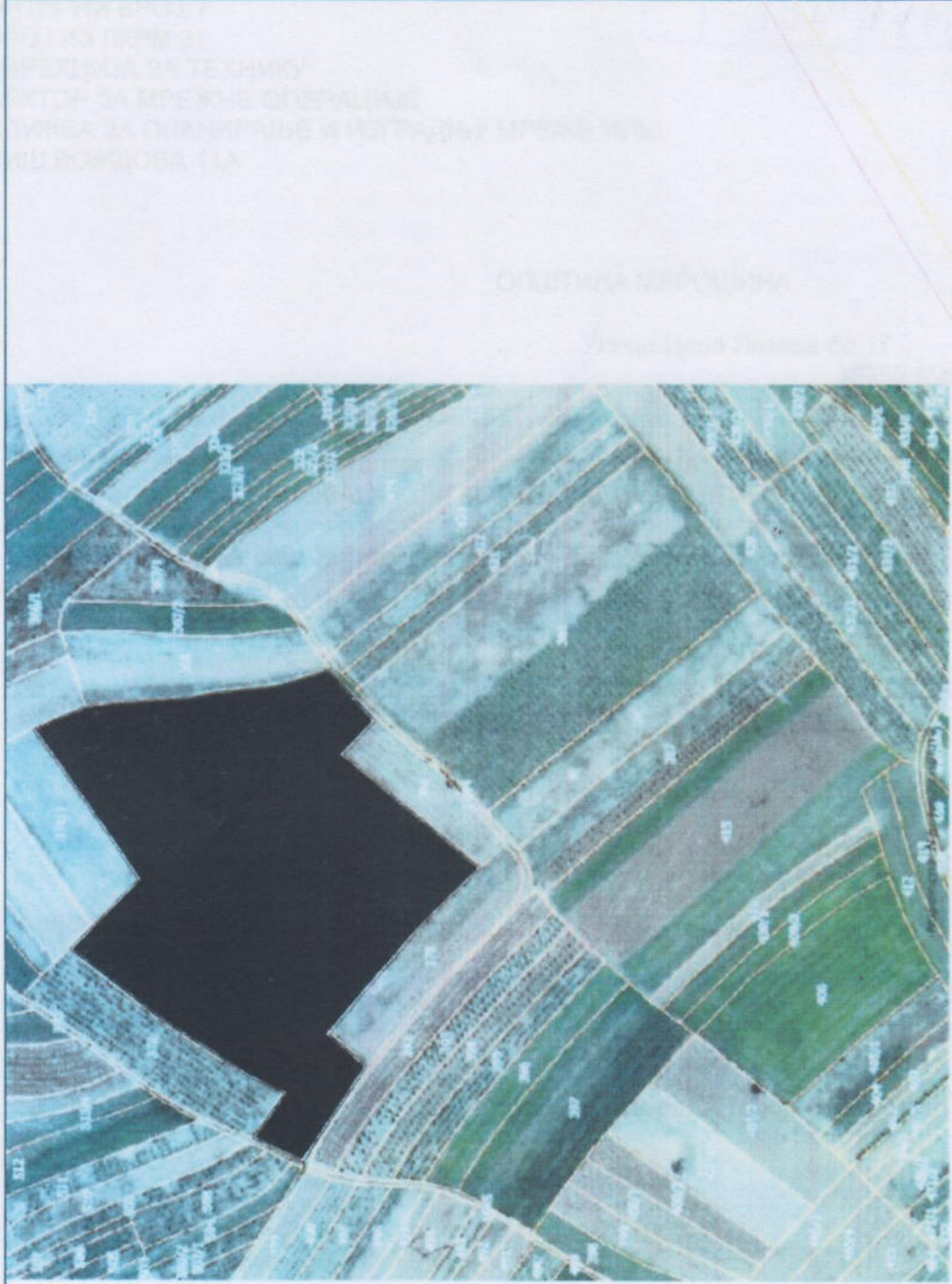
Прилог: Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром

С поштовањем,

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

	Naziv objekta: PDR Solar Jugbogdanovac Situacioni plan	Razmera: 1:2500	List: 1
---	---	------------------------	----------------

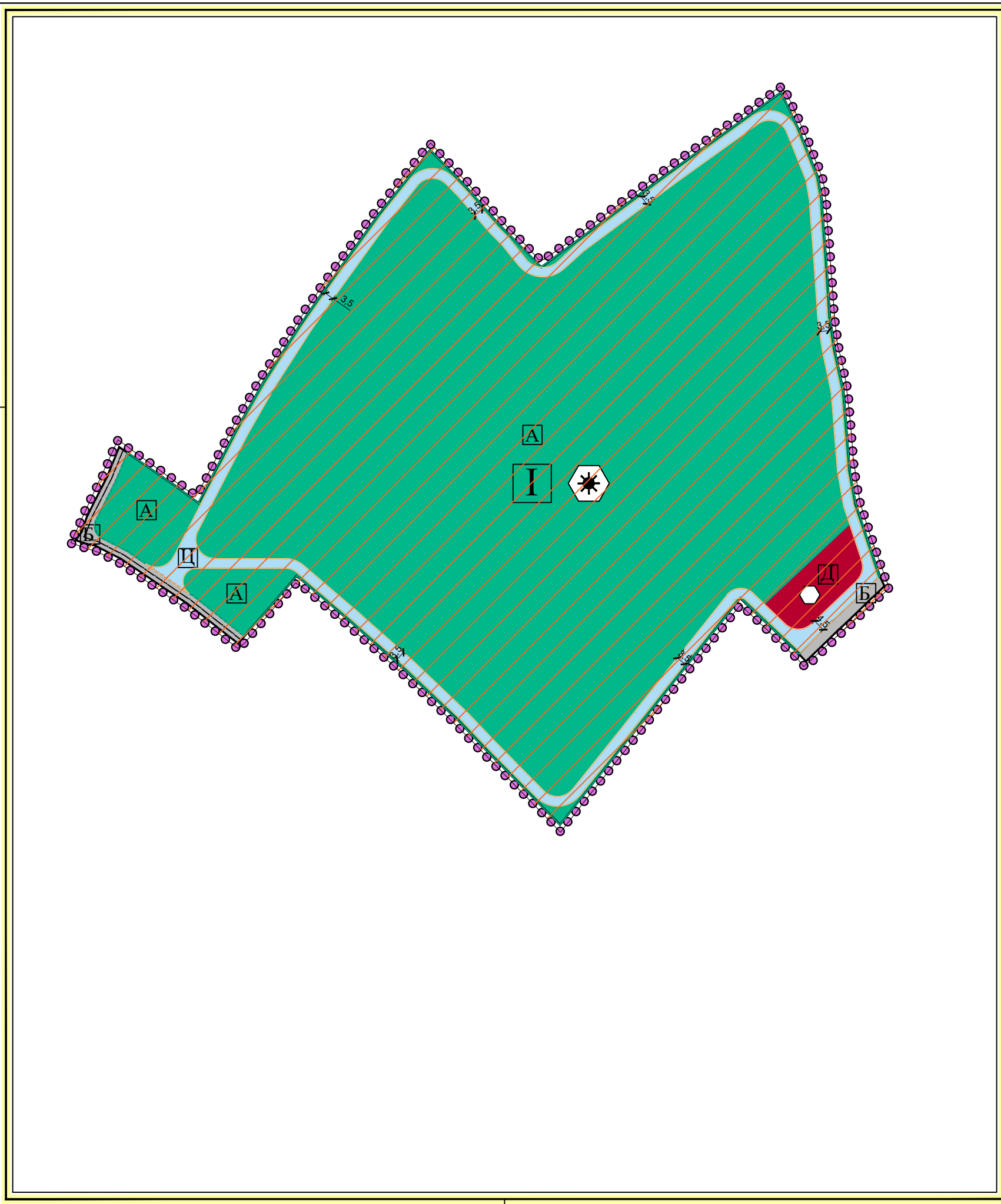
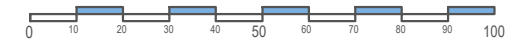

Легенда:

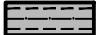

- Постојећи оптички кабл
- Постојећи ТК кабл дистрибутивне мреже

Обрадио:
 Срђа Јовановић, дипл инж
 28.08.2023 год.

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш
 Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

ЛЕГЕНДА:

- **ЕКОЛОШКА ЦЕЛИНА „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“**
- ОЗНАКА ЗОНЕ "А"
- ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ У ФУНКЦИЈИ ПРОИЗВОДЊЕ ЕНЕРГИЈЕ
- ОЗНАКА ЗОНЕ "Д"
- ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ У ФУНКЦИЈИ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ
- ОЗНАКА ЗОНЕ "Б"
- ЈАВНИ ПУТ
- ОЗНАКА ЗОНЕ "Ц"
- ИНТЕРНА САОБРАЋАЈНИЦА

Назив документа:
ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ“ У ЈУГБОГДАНОВЦУ, ОПШТИНА МЕРОШИНА

<p>Наручилац Стратешке процене утицаја: ЈУГО СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА ДОО МЕРОШИНА</p>	<p>Обрађивач: ECOLogica URBO DOO Крагујевац</p> <p>Одговорно лице: Евица Рајић, дипл.еколог</p>
---	---

Назив прилога:
ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА

<p>Размера: 1:1000</p>	<p>Датум: Фебруар, 2024.године</p>	<p>Број листа: 1</p>
------------------------------------	--	----------------------------------

Република Србија
Општина Мерошина
Општинска управа
Број : 350-775/23
Датум : 12.03.2024.године
М е р о ш и н а

Општинска управа Општине Мерошина, Одељење за привреду и комуналне делатности, на основу члана 20. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник бр. 135/04 и 88/10) подноси:

ИЗВЕШТАЈ

о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности

након завршеног јавног увида Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина.

Због значаја могућих негативних и позитивних утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина на животну средину, заштићена природна добра, социјални и економски статус локалних заједница, извршено је адекватно и транспарентно укључивање свих заинтересованих страна у процес одлучивања о питањима заштите природе и животне средине у границама плана.

Учешће заинтересованих органа и организација обезбеђен је писаним путем, упућивањем захтева за мишљење на Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина и путем презентација и консултација у фази разматрања Стратешке процене утицаја. Учешће заинтересоване јавности и појединаца обезбеђено је у оквиру јавног излагања Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина на животну средину, уз одговарајућу презентацију.

У складу са чланом 19. и чланом 20. Закона о стратешкој процени утицаја Општинска управа Општине Мерошина, Одељење за привреду и комуналне делатности, као орган надлежан за припрему Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Мерошина, обезбедило је јавни увид и јавну расправу о Извештају о стратешкој процени утицаја поменутог плана и доставило на мишљење Извештај о стратешкој процени утицаја поменутог плана општине Мерошине на животну средину заинтересованим органима и организацијама:

Дирекција за технику, Служба за планирање и изградњу мреже Ниш
МУП Сетор за ванредне ситуације Ниш, Управа за ванредне ситуације Ниш
Елетромрежа Србије Београд,
Минс. грађ. и саоб. и инфр., Сектор за пр. планирање и урбанизам Београд
Мин. пољопривреде шумарства и водопривреде Београд
Завод за заштиту споменика културе Ниш
Завод за заштиту природе Нови Београд

У току излагања Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "СОЛАР ЈУГБОГДАНОВАЦ" у Југбогдановцу, општина Меровина на јавни увид, који је трајао 30 дана, од 01.02.2024. до 02.03.2024. године, нису поднете примедбе заинтересованих органа, организација и јавности.

Ожгранизације и установе којима је упућен Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана Општине Меровина, дале су позитивно мишљење:

Завод за заштиту споменика културе Ниш и
Завод за заштиту природе Нови Београд

Руководилац,